ИЖТИМОИЙ – СИЁСИЙ ГАЗЕТА

Туркистон

1925 йилдан чиқа бошлаган

ЭЛИМ ДЕБ, ЮРТИМ ДЕБ ЁНИБ ЯШАШ КЕРАК

ЎЗБЕКИСТОН ЁШЛАРИ «КАМОЛОТ» ЖАМҒАРМАСИ ГАЗЕТАСИ

1996 йил 28 сентябрь Шанба. № 69 (14367)

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ФАРМОНИ

А.Р.Григорян ва В.Н.Шинни мукофотлаш тўғрисида

Республикада жисмоний тарбия ва спортни ривожлантиришдаги хизматлари, тинчлик ва барқарорлик сақланишига, барча миллат ва элатларнинг вакиллари ўртасида дўстликни мустаҳкамлашга қўшган ҳиссаси ҳамда Германияда ўтказилган профессионал бокс бўйича жаҳон чемпионатида катта ютуқларга эришганликлари учун мукофотлансин:

«МЕҲНАТ ШУҲРАТИ» ОРДЕНИ БИЛАН

Григорян Артур Размикович — Ўзбекистон Бокс федерацияси спорт бўйича йўриқчиси

«ДЎСТЛИК» ОРДЕНИ БИЛАН

Шин Владимир Николаевич — Ўзбекистон Бокс федерацияси раиси ўринбосари

Ўзбекистон Республикаси Президенти И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1996 йил, 26 сентябр.

ОҚ ФОТИҲА ОЛГАН АРТУРНИНГ ОЛАМШУМУЛ ҒАЛАБАСИ

Она-Ватанимиз довруғини оламга ёйиш йўлида ташланган ҳар бир қадам қалбимизни ифтихорга тўлдиради, бизни буюк эл фарзандлари эканимизни жаҳон аҳлига намойиш этиш учун астойдил интилишга ундайди. Ватандошимиз Артур Григорьяннинг профессионал боксчилар ўртасида жаҳон чемпиони бўлиб, унинг шарафига мамлакатимиз байроғининг кўтарилиши, мадҳиямиз янграши ҳар бир юртдошимизни чексиз қувонтирган эди. Яқинда Артур барчамизга яна қувонч улашди...

25 сентябрь тонгда Тошкент аэропортига Франкфурт-Тошкент йўналиши бўйича қатновчи самолёт келиб қўнди. Юртдошимиз, профессионал боксчи Артур Григорьян ўзининг жаҳон чемпиони деган юксак унвонини муносиб ҳимоя қилиб, Ватанимизга навбатдаги ғалаба билан қайтди. Чемпионни Ўзбекистон давлат жисмоний тарбия ва спорт қўмитаси раҳбарлари, журналистлар ва мухлислар гуллар билан қарши олиб, уни қўлга киритилган зафар билан муборакбод этдилар.

— Бу гал 21 сентябрь куни Берлинда америкалик боксчи Жэн Рид билан рингга чиқдим, — дейди Артур. — Рид 32 ёшда, АҚШ чемпиони унвонини қўлга киритган. Жангнинг иккинчи раундидаёқ рақибимни нокаут қилиб ғалаба қозондим.

— Ғалабадан сўнг кўнглингизда қандай туйғулар кечди?

— Албатта, қувонч. Мен бу мусобақага юртдошларимнинг оқ фотиҳасини олиб кетган эдим. Жаҳон чемпиони деган юксак номни сақлаб қолганим ҳамда юртга ғолиб бўлиб, ёруғ юз билан қайтишимдан хурсандлик ҳисси чулғаб олди. Менга бу саволни рингда ҳам беришганди. Ўзбекистонга, ўз ватаним — уйимга қайтиш алоҳида қувонч бағишлашини айтдим.

Дастлабки ғалабам боис, Президентимиз Ислом Каримов менга катта ҳурмат ва эътибор кўрсатдилар. Бу мен учун жуда қадрли ҳамда зиммамга улкан масъулият юклайди.

Ҳа, халқимиз юрт байроғини муваффақ ҳилпиратган ўғлонини яна бир бор самимий қутлайди.

Ғалаба муборак бўлсин, Артур!

(ЎзА)

Соҳибқирон таваллудининг 660 йиллигига

НАВБАТ — КАТТА МАРАФОНГА

Юртимизда давлатимиз мустақиллигининг 5 йиллиги ва Соҳибқирон Амир Темур таваллудининг 660 йиллигига бағишлаб қутлаб тадбирлар, анжуманлар ўтказилди ва бу борадаги ишлар изчил давом этмоқда.

Ўзбекистон ёшлари «Камолот» жамғармаси ана шундай тадбирларни ташкил этиб талай хайрли ишларни амалга оширмоқда. Яқинларда Шаҳрисабзда ўтказилган миллий кураш бўйича II халқаро турнир, Алпомиш келбатли паҳлавонларимизнинг Президентимиз совринни учун кураш санъатини намойиш қилишлари кўпчилик учун унутилмас воқеликка айланди.

Ана шу тасарруфдаги халқ совринчиси «Камолот» жамғармаси, Республика Давлат жисмоний тарбия ва спорт қўмитаси билан биргаликда қизиқарли ва ёшларимиз учун алоҳида аҳамият касб этадиган яна бир тадбирни ташкиллаштирмоқда.

Шу йилнинг 5-17 октябрь кунлари Шаҳрисабз — Тошкент йўналишида 1300 километр масофада югуриш бўйича кўпкунлик марафон ўтказилади. Унда 50 нафарга яқин республикамизнинг моҳир спортчилари иштирок этишади. Темур қадамжолари орқали Тошкент шаҳрига нисбатан етадиган ушбу кўпкунлик марафонининг олдига қўйган мақсади — Соҳибқирон йилида унинг руҳини шод этиш, давлатимиз Истиқлолини шарафлаш, ёшларимиз ўртасида соғлом турмуш тарзини тарғиб қилишдан иборат.

Бундан ташқари айни пайтда республикамизда пахта йиғим-терими авж паллага кираётганлиги боис спортчилар марафон давомида пахта далаларида ҳам бўлишади. Теримчиларнинг унумли меҳнатлари, маданий ҳордиқ чиқаришларига ўз ҳиссаларини қўшишади.

Кеча Ўзбекистон ёшларининг «Камолот» жамғармаси бошқарувида кўпкунлик марафон ўтказиш бўйича тузилган ташкилий қўмита аъзоларининг йиғилиши бўлди. Унда Республика оммавий ахборот воситаларининг вакиллари иштирок этишди.

Йиғилишда марафонни юқори савияда ўтказиш учун қуриладиган зарур чора-тадбирлар, амалга ошириладиган ишлар тўғрисида кенгашиб олинди. Шунингдек, кўпкунлик марафон харитаси тасдиқланди.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ҚАРОРИ

«МАЪНАВИЯТ ВА МАЪРИФАТ» ЖАМОАТЧИЛИК МАРКАЗИ ҚОШИДАГИ «ОЛТИН МЕРОС» ХАЛҚАРО ХАЙРИЯ ЖАМҒАРМАСИНИ ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Маънавият ва маърифат» жамоатчилик маркази фаолиятини янада такомиллаштириш ва самарадорлигини ошириш тўғрисида»ги Фармонига биноан халқимиз меросининг ноёб намуналарини тўплаш, авайлаб асраш, тарғиб этиш, халқимиз, айниқса, ёшларимиз мустақиллик, ватанпарварлик туйғусини шакллантириш, миллий анъаналаримиз ва урф-одатларимиз давомийлигини, равнақини, уларнинг умуминсоний қадриятлар билан уйғунлашиб боришини таъминлаш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси қарор қилади:

1. Республика «Маънавият ва маърифат» маркази қошида «Олтин мерос» халқаро хайрия жамғармаси тузилганини, унинг устави Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлигида рўйхатдан ўтгани эътиборга олинсин.

2. «Олтин мерос» халқаро хайрия жамғармаси тугатилган маданият жамғармаси, «Истеъдод» жамғармаси, «Ижодкорлар» жамғармаси, Миллий ва ижтимоий барқарорлик жамғармаси ҳамда «Ёдгорлик» жамиятининг барча мол-мулки ва маблағларининг ҳуқуқий вориси бўлиши маълумот учун қабул қилинсин.

3. Жамғарманинг асосий мақсад ва вазифалари:

буюк аждодларимизнинг асрлар давомида яратган бебаҳо маданий-маърифий меросини кўз қорачиғидай асраб-авайлаш, келгуси авлодларга ёдгорлик ҳолида қолдириш, халқимизнинг умуминсоний қадриятлар хазинасига қўшган улкан ҳиссасини бутун дунёга қайта танитиш, уни кенг тарғиб этиб, халқимиз, айниқса, ёшларимиз онгига миллий ғурур, миллий ифтихор, ватанга муҳаббат ва истиқлол ғояларига содиқ туйғуларини сингдириш;

ўтмиш маданиятимизга оид қадимий қўлёзмалар, тарихий ҳужжатлар, халқ ҳунармандчилиги, амалий санъати намуналари ва тарихий-маданий қимматга молик бошқа ёдгорликларни мамлакатимизда, хорижда излаб топиш ва ўрганиш, улардан улкан меросимизнинг узвий қисми сифатида фойдаланиш;

республикадаги ва чет эллардаги маданий-маърифий ташкилотлар билан ҳамкорлик қилиш, халқаро алоқаларни ривожлантириш мақсадида турли танлов, аукцион, фестиваллар уюштириш, ижодий-илмий делегациялар алмашиш;

истеъдодли ёшларни танлаб уларнинг ижодий камолотига моддий ва маънавий ҳомийлик қилиш;

ўз ва давлат дастурини бажариш учун маблағларнинг маълум қисмини мамлакатимиздаги ва хориждаги фаолият ҳисобидан, шу жумладан, қўшма корхоналар очиш йўли билан жамғариш ва уставда белгиланган бошқа хайрли ишлардан иборат эканлиги инобатга олинсин.

4. Жамғарма таъсисчилари ва ҳомийларининг ҳамда маданий-маърифий меросимиз муҳофазаси учун ушбу жамғармани молиявий-маънавий жиҳатдан кенг қўллаб-қувватлаш ҳақидаги таклифлари маъқуллансин.

5. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари жойлардаги «Олтин мерос» халқаро хайрия жамғармаси бўлимларини ташкил этиш, уларни бино ва моддий-техника ашёлари билан таъминлаш масалаларини бир ой муддат ичида ҳал қилсинлар.

6. Тошкент шаҳар ҳокимлиги ва Ўзбекистон Республикаси Давлат мулкини бошқариш ва тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш қўмитаси Тошкент шаҳар Шодлик кўчасидаги 6-уйни ҳовлиси ва ҳовлидаги барча қурилишлари билан бирга белгиланган тартибда «Олтин мерос» халқаро хайрия жамғармасига ҳақ олмасдан мулк қилиб берсинлар.

Жамғарма жойлашган бинони миллий услубда таъмирлаш ва замонавий жиҳозлаш ишларини 3 ой муддат ичида тугаллаш Ўзбекистон Республикаси ташқи иқтисодий фаолият миллий банкига (Азимов Р. С.) юклансин.

7. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги (Б. Ҳамидов) жамғармага Вазирлар Маҳкамасининг заҳирасидан 10 миллион сўм миқдорида маблағ ажратсин.

Жамғарма дастурига биноан чет эллардан миллий бойликларимизни сотиб олиш учун, хорижий мамлакатларга экспедициялар уюштириш ҳамда ўзининг асосий фаолияти доирасидаги буюртмалари бўйича президентлар билан ҳисоб-китоб қилиш учун мўлжалланган миллий сўмни эркин муомаладаги валюталарга айирбошлаш ҳал этилсин.

8. Белгилаб қўйилсинки, жамғарма, унинг бўлимлари ва унга қарашли корхоналар уставида кўрсатилган мақсадлар ва вазифаларга қатъий мос келадиган фаолият йўналишлари бўйича:

ишлаб чиқариш, ташқи иқтисодий фаолият ва тижорат билан шуғулланишга ҳақлидирлар;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Маънавият ва маърифат» жамоатчилик маркази фаолиятини янада такомиллаштириш ва самарадорлигини ошириш тўғрисида»ги Фармонига биноан барча турдаги солиқлардан беш йил муддатга озод қилинган.

9. Жамғарма раиси моддий-маиший, транспорт ва тиббий таъминот шароитларига кўра тегишли равишда республика «Маънавият ва маърифат» жамоатчилик маркази раҳбарининг биринчи ўринбосарига тенглаштирилсин.

10. Оммавий ахборот воситаларига «Олтин мерос» халқаро хайрия жамғармаси фаолиятини кенг ёритиш, доимий махсус рукнлар очиш тавсия этилсин.

11. Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг 1965 йил 1 апрелдаги 188-сон, 1987 йил 11 декабрдаги 501-сон, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1992 йил 13 январдаги 12-сон ва 1993 йил 19 майдаги 238-сон қарорлари ўз кучини йўқотган, деб ҳисоблансин.

12. Мазкур қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Бош вазир ўринбосари С. Саидқосимовга юклансин.

Вазирлар Маҳкамасининг Раиси

И. КАРИМОВ
Тошкент шаҳри,
1996 йил 27 сентябрь.

«Камолот» ёшлар таянчи

БИЛИБ ҚЎЙИКИ, СЕНИ ВАТАН КУТАДИ

Ота ўғлини ўқишга жўнатар экан, оқ фотиҳа берди, кетидан қўшиб қўйди: — Ўқи ўғлим, одам бўл. Биз ота-онанг ҳам қараб турмаймиз, қийналиб қолмаслигинг учун қўлимиздан келган ёрдамни қиламиз.

Ушбу манзара, ушбу сўзлар бугун пойтахт Тошкент, борингки республикамизнинг турли жойларида олий, ўрта махсус ўқув юртларида ўқиш бошлаган ҳар бир талабанинг оиласида такрорланган бўлса ажаб эмас.

Куни кеча, «Туркистон»нинг ёзги саройида бошланғич курс талабаларига бағишлаб ўтказилган тантаналар ҳам руҳ ва мазмун жиҳатидан ана шундай мақсадни касб этади. Ҳатто қўлингиздаги Республика ёшлари «Камолот» жамғармаси бошқаруви ҳамда жамғарманинг Тошкент шаҳар бўлими томонидан тарқатилган таклифномаларни очиб кўрар экансиз, кўзингиз ушбу сатрларга тушади:

«Азиз ёшлар. Сизларни республикамизнинг олий ўқув юртларига кириш имтиҳонларини муваффақиятли топшириб, талаба бўлганингиз билан табриклаймиз. Республикамиз Президенти Ислом Абдуғаниевич Каримов ва Ҳукуматимиз ўсиб келаётган ёш авлоднинг ҳар томонлама камол топган ворислар бўлиб етишиш учун катта ғамхўрлик кўрсатмоқдалар. Бундан буён тажрибали устозлар мураббийлигида энг замонавий асбоблар билан жиҳозланган ўқув хоналари ва лабораториялар сизнинг ихтиёрингизда бўлади, бинобарин, агар сиз қунт билан билим олсангиз, юксак малакали бўлиб етишишингиз шубҳасиздир.

Ўқишингизда омад тилаймиз».

Шуни таъкидлаш жоизки, республика ёшлари «Камолот» жамғармаси ташкил этилганига кўп бўлганича йўқ. Аммо, ёшларнинг суянчи бўлган бу ташкилот қисқа вақт ичида катта ишларни амалга оширди. Жамғарма ишлаб чиққан дастур ва режалар кўрилаётган тадбирлар аниқ мақсадларга қаратилгани каби ёшлар учун фойдали, уларнинг ёрқин келажаги таъминланиши учун кўзланган эди. Кейинги вақтларда «Камолот-Бандлик», «Камолот-интеллект», «Камолот-Бизнес», хуллас, шу каби, дастурлар ҳаётга тадбиқ этилаётганининг гувоҳи бўлар экансиз, ёшлар энди ўзларига ҳақиқий таянч, мададкор, керак пайтда, ҳамфикр, ҳамкор топганликларига ишонч билдирасиз.

Талабалар учун катта байрамга айланган тантанада сўзга чиққан, республика ёшларининг «Камолот» жамғармаси бошқаруви раиси Ҳотам Абдураимов ёшларни талабалик билан чин дилдан табриклар экан, уларга насиб этган олтин даврнинг қадрига етишларини, яратилаётган имконият ва шароитлардан оқилона фойдаланиб келажакда юқори малакали мутахассислар бўлиб етишишларини тилади.

— Сизга қўйилган талаб — Ватанга садоқатли бўлинг, билим олинг, ҳунар эгалланг ва келгусида республикамизнинг иқтисодиёти ва маънавиятига хизмат қиладиган ҳақиқий инсонлар бўлиб етишинг. Биз эса Сизга мададкор бўлиб, мана шундай тадбирлар ила руҳингизни кўтариб туришга ҳаракат қиламиз.

Ҳақиқатан ҳам ўқишга кириш осон эмас. Имтиҳонларга тайёрланиш жараёнида кунгиллардаги ғулғула-ю ташвишларни бошидан ўтказган одамгина ҳис қилади буни.

— Синовларда омад кулиб боқди. Энди қийинчиликлар ортда қолди. Нақадар бахтлисиз, сиз талабасиз. Ана шундай хушбахт кунларингизда, келинг дам олинг, ҳордиқ чиқаринг, дея шундай ажойиб байрамни туҳфа қилган, биз севган таниқли санъаткорлар концертларини кўришга мушарраф этган, ташкилотчиларга катта миннатдорчилик билдирамиз, — дейди Низомий педагогика институти биринчи курс толибаси Саида Отажонова.

— Мен Жаҳон Иқтисодиёти ва Дипломатия Университети толибиман. Менинг шахсан Республика ёшлар «Камолот» жамғармасига ташаккурим бор. Сабаби, иқтидорли ёшларни ижтимоий муҳофазалаш ниятида жамғарма томонидан менга катта ёрдам кўрсатилди. Жамғарма шу ўқув юртида таълим олишим учун ҳомийликни ўз зиммасига олди. Бундай саховатни келажакда оқлаш учун жон дилим билан ҳаракат қиламан, — дейди бухоролик Шуҳрат Ҳамидов.

Кечага таниқли хонандалар Бахтиёр Султонов, ёш умидли замонавий эстрада намояндалари Лениза Сайфуллина, Владь, Усмонов, Отабек Мадраҳимов, «Тошкент», «Орион», Тошкент Давлат университети қошидаги «Шовваоз» қизиқчи ёшлар гуруҳларининг чиқишлари жўшқинлик, руҳий файз бахш этди.

МЕҲРБОНУ,
«Туркистон» мухбири

ТАЛАБАЛИК МУБОРАК

Тошкент Давлат университети маданият саройида 1-курсларни талабаликка қабул қилиш маросими бўлиб ўтди. Бундай кечани нафақат биринчи курслар, бошқа талабалар ҳам интиқлик билан кутишган шекилли, маданият саройи ўриндиқлари ҳар доимгидан ҳам тўлиб-тошиб кетди. Агар бевосита кечанинг ўзи ҳақида гапирадиган бўлсак, ҳеч бир талаба ўзига бунчалик эътибор ва эъзоз кўрсатишини, рости, кутмаганди. Буни биз, тўғриси талабаларнинг чеҳрасидан англадик. Турли кириш сўзлар айтилгач, Ҳамза театри актёрлари Ёқуб Аҳмедов ва Зикир Муҳаммаджоновлар ҳам ўз дил сўзларини изҳор этишди. Талабалик нафақат бахт, балки сизларга билдирилган юксак ишонч ҳамдир. Бу ишончни оқлаш учун фақат аъло ўқиш керак, — дейишди — элимиз ардоғидаги санъаткорлар. Театр эшикларининг талабаларга доимо очиқлиги, университет билан дўстлик шартномаси тузилганлиги ҳам қайд этилди. Республика ёшлари «Камолот» жамғармаси бошқаруви раиси биринчи ўринбосари Муқимжон Қирғизбоев талабаликка қабул қилинган ёшларни табриклаб, уларнинг келгуси ўқиш ва ишларида омад тилади.

Хуллас, талабаларга театр саҳнасидан кўринишлар ижро этилиб, шоира Турсуной Содиқова севимли шеърларини ўқиб бергач, асосий қисм бошланди. Талабаларга рамзий калит ва синов дафтарчаси топширилганда, барча биринчи курслар қасамёд қилишди.

Талабаларга турли куй-қўшиқлар ва ТошДУ «Шовваозлар» дастаси интермедиялари ижро этиб берди. Энг асосийси талабаликка қабул қилинган ёшлар ушбу кунни бир умрга унутмайдиган бўлишди. Эндиги мақсад эса фақат аълога ўқиш.

А. БЕРДИҚУЛОВ,
ўз мухбиримиз

ЭҲТИРОМ

Кейинги йилларда тарихимизга бўлган қизиқиш нафақат юртдошларимиз, балки хорижда ҳам тобора ортиб бормоқда. Шу йил 24-26 сентябрь кунлари Тошкентдаги Республика Халқаро маданий-маърифий алоқалар миллий уюшмасида Марказий Осиёни тадқиқ этувчи француз институти билан ҳамкорликда Соҳибқирон Амир Темур таваллудининг 660 йиллигига бағишлаб «Темурийлар ва уларнинг ворислари, Марказий Осиёдаги шайбонийлар ва жонийлар, Эрон сафавийлари, XV-XVIII асрлардаги Ҳиндистон бобурийлари ва усмонийлари» мавзуида илмий анжуман ўтказилди. «Темур ва темурийлар мероси: тасдиқ ва баҳо», «Темурийларнинг ҳарбий куч-қудрати», «Темурийлар даврида аёлларнинг жамиятда тутган мавқеи» каби кўплаб мавзуларда қизиқарли суҳбатлар, мунозаралар йиғилганларда зўр таассурот уйғотди.

Шаҳло МАҲМУДОВА, уюшма раисининг ўринбосари:

— Анжуманнинг аҳамияти ҳақида узоқ гапириш шарт бўлмаса керак. Ўтмишдаги бой маданий меросимизга жаҳоннинг турли мамлакатларида, айниқса Францияда қизиқиш жуда кучли. Буни яқиндагина Париждаги ЮНЕСКО қароргоҳида ўтказилган Ўзбекистон ҳафталигидан ҳам пайқаш мушкул эмас. Илмий анжуманда эса Франциянинг таниқли тарихчи олимлари билан биргаликда, Япония, Америка Қўшма Штатларидан келган мутахассислар ҳам иштирок этишлари унинг нечоғли муҳимлигидан далолатдир. Шуни ҳам айтиб ўтиш жоизки, анжуманни ташкил этишда уюшмамиз қошидаги Ўзбекистон — Франция дўстлик жамияти, Тошкентдаги амалий санъат музейи, Республика Ташқи ишлар вазирлиги, Конрад Аденауэр фонди, «Ўзбекистон Ҳаво Йўллари» миллий авиакомпаниясининг ҳиссаси беқиёсдир.

Мария ШУППЕ, тарих фанлари доктори; (Франция, Страсбург):

— Мен Страсбургдаги Тадқиқотлар Миллий марказининг 1540-илмий гуруҳида ишлайман. Марказий Осиё тарихи, маданияти, хусусан Амир Темур шахси мени анчадан буён ўйлантириб келади. Ушбу анжумандан нафақат мутахассислар, балки тарихга қизиқувчи оддий кишилар ҳам кўп маълумотларга эга бўлиши мумкин.

Жан-Луи БАКЕ-ГРАМОН, тарихчи олим (Франция, Париж).

— Биласизми, Марказий Осиёни тадқиқ этувчи француз институти 1992 йилда ташкил этилган. Мақсадимиз эса собиқ Иттифоқ даврида илгари жаҳон учун буткул қулф бўлган республикаларнинг қадимий анъаналари, миллий урф-одатларини ўрганиб чиқиш, ўтмиш меросига қайтадан холис баҳо бериш, чуқур таҳлил этиш ҳамда ўзбек олимлари билан ижодий ҳамкорлик қилишдан иборат. Бизнинг илмий тадқиқот институтимизга ўхшаш Франция тадқиқот муассасалари дунёнинг кўпгина мамлакатларида, жумладан, Эрон, Ҳиндистон, Туркия, шунингдек МДҲ нинг Марказий Осиё давлатларида ҳам изланишлар олиб бормоқда.

Қувомиддин МУНИРОВ, Ўзбекистон ФА қошидаги Абу Райҳон Беруний номидаги Шарқшунослик институтининг етакчи илмий ходими:

— Бу бизнинг учинчи халқаро анжуманимиз. Чет эллик ҳамкасбларимиз билан ижодий мулоқотимиз жуда самарали ўтди. Фикр, тажриба алмашдик. Келгусида ана шу маърузалар матни кўпгина хорижий тилларда нашр этилади. Демакки, бундан жаҳоннинг барча тарихчи олимлари баҳраманд бўлишади. Менинг «Темурийзодалар ҳузурида эҳтиром топган олим» номли маърузамда Ҳофиз Куҳакий фаолияти ҳақидаги маълумотлар айниқса ёш тадқиқотчилар эътиборини ўзига жалб этганидан беҳад мамнунман.

Суҳбатдош Назокат УСМОНОВА

ДЕМОКРАТИЯ ДАРСЛАРИ

ЎЗБЕКИСТОН: ТАРАҚҚИЁТНИНГ ДЕМОКРАТИК ТАМОЙИЛЛАРИ

«Истиқлол биз учун тараққиётнинг бутунлай янги, кенг уфқларини очди. Ўз келажагимизни ўз қўлимиз билан яратадиган бўлдик. Ҳаётимиз ва умумий хонадонимизни миллий манфаат ва қадриятларимизни, умум эътироф этилган демократик мезонларга монанд қилиб қуришдек ноёб тарихий имкониятга эга бўлдик».

Ислом КАРИМОВ

Демократик шароитда инсоннинг камол топиши, ўз-ўзини қайта кашф этиши учун имконият туғилар экан, унинг бирламчи омили нима деган савол туғилади? Булардан энг биринчиси мустақилликдир. Ҳар бир халқ ўз тараққиётига эришиш учун мустақил бўлиши керак. Мамлакатимизнинг мустақилликка эришуви ҳақиқий демократик жамият қуриш учун халқимизга тарихий шароит яратиб берди. Биринчи марта умумэътироф этилган демократик нормалар ва миллий манфаатларимизга мос келувчи давлат қуришга киришдик.

Аввало шуни айтиш керакки, демократия универсал ҳолатдир. Лекин буни демократик шароит Америкада, Россияда қандай бўлса бизда ҳам шундай бўлиши керак деб тушунмаслик керак.

Гап шундаки, демократия универсал бўлса ҳам уни вужудга келтирадиган, шакллантирадиган ижтимоий, иқтисодий, сиёсий, тарихий, географик, геостратегик шароит турли халқларда турли давлатларда ҳар хил даражада ривожланган бўлади. Яъни ривожланиш миллат руҳиятидан келиб чиқмоғи керак. Янаям содда қилиб айтганда, мамлакатнинг, аҳолининг ривожланиш даражаси асосига қараб демократик шароитлар шаклланиб боради.

Шу жиҳатдан оладиган бўлса, Европа ёки Американинг ижтимоий-иқтисодий тараққиётнинг етакчи нуқталарга чиқиб олганлиги натижасида, уларда демократия бирмунча олдинлаб бормоқда. Бу давлатларда демократик нормаларнинг шакллана бошлаганига 200 йилдан ошди. Ёки бошқача айтадиган бўлсак, бу мамлакатлар шунча йил олдин мустақилликка эришганлар ва эркин, демократик давлат қуриш йўлини танлаганлар. Бироқ, бу американикларнинг турмуш тарзидан ва ҳаётий эҳтиёжидан келиб чиққан ҳодиса. Демократия умумий тушунча сифатида барча учун баробар бўлсада, маънавий-ахлоқий, маданий-руҳий жиҳатдан миллийдир.

Мустақилликка эришилганидан сўнг биринчи вазифа юқоридаги ҳолатни ҳисобга олган ҳолда, тараққиётнинг собитқадам ҳолатига чиқиб олиш керак. Тараққиётнинг ана шундай демократик принципларини Президент И. Каримов ишлаб чиқиб, амалга оширмоқда. Хўш, тараққиётимизнинг демократик тамойиллари нималардан иборат?

Биринчидан, сиёсий-ижтимоий ривожланиш демократик жараёнларнинг объектив қонунларини ҳисобга олган ҳолда, ўзимизда бу соҳадаги жараёнларнинг ўзига хос ва ўзига мос хусусиятлари билан уйғунлашган ҳолда содир бўлмоқда. Бошқача қилиб айтадиган бўлсак, ғарб мамлакатларида ривожланишда инқилобий ўзгаришлар кўп учрайди. Бизнинг халқимиз эса мулоҳазакор, етти ўлчаб бир кес, қабилида иш тутади.

Иккинчидан, ўз руҳиятига кўра, ижтимоий онг тараққиётини ҳисобга олганда, бизда халқнинг янгиликка ва маърифатга иштиёқи баланд экани кузатилади. Бунинг натижасида маданият, савдо, хўжалик юритиш анча ривожланган. Зотан тарихчилар қайд этишганидек, савдонинг тикланиши билан Ўрта Осиёда хўжалик ва маданий ҳаётда гуллаб-яшнаш юз берган. Ипак йўлининг жўшқин ҳаёти ушбу гуллаб-яшнашнинг ўзаги бўлди. Миллий анъаналар ривожланиб борган.

Учинчидан, мамлакатимизда кечаётган демократик жараёнлар халқимизнинг ўзига хос жиҳатлари, унинг табиатини ўзида мужассам этмоқда.

Демократик жараёнлар инсон учун қаратилган экан, бу жараёнда албатта инсоннинг эҳтиёжи, манфаати, қобилиятидан келиб чиқиши керак. Яъни бу ерда узоқ йиллар давомида тўпланган тажриба, шунингдек, жаҳонда тўпланган тажриба халқнинг интеллектини ҳисобга олган ҳолда амалга оширилиши керак.

Маълумки, демократиянинг ғарб намунаси асосан индивидуализм фалсафасига таянади. Ғарбдаги шахснинг индивидуалистик нуқтаи назари христианлик, протестантлик ва бошқа махсус таъсирларнинг маънавий ҳаёт ва иқтисодий ўзаро муносабатларнинг ривожига ўзига хос таъсирининг маҳсулидир. У Европа тараққиётини яратиб, қўллаб-қувватлаб, XVIII асрда фуқаролик нуқтаи-назари, демократик ғоялар ва принциплар туғилишига шарт-шароит яратади.

Шундай қилиб, индивидуализм ва жамоатчилик фикри Ғарб давлатларида бир-бири билан узвий алоқадордир, алоқадорлик туфайли демократия ҳозирги замон тусини олди ҳамда инсон ҳуқуқлари декларациясида ўз аксини топди. Самарали амал қилаётган бу тизим етарли даражада дадил ривожланиб боряпти.

Тўртинчидан, бир томондан биз ўзимизга бу тизим вазифасини бизнинг шароитимизга бутундай кўчира олишимиз мумкинми, деган саволни берамиз. Иккинчи томондан, республикамиздаги демократик тараққиётда хорижий тажрибага таянмасликнинг иложи йўқ. Бу ердаги уйғунлик нимадан иборат?

Хорижий тажрибанинг қанчалик муҳим бўлишига қарамай, Ўзбекистон ўз моделини ишлаб чиқди. Республикамизда хориж тажрибасини тўғридан-тўғри амалга ошириш жамиятимиз учун анча-мунча қийинчиликларга олиб келарди. Гап шундаки, Ғарб мамлакатларида юз йиллардан буён бозор механизми ҳаракатда, хусусий мулк ҳукмрон. Ўзбекистон эса марказлаштирилган режали бошқарувдан чиқиб, бозор иқтисодиётига дастлабки қадамларни ташлади. Бундан ташқари, Ғарб мамлакатларида индустриализмни ривожланиши демократияни ривожланишига туртки бўлган. Мамлакатимиз эса аграр ва хом ашё давлати бўлган.

Бешинчидан, мамлакатимизда жамоатчилик фикри коллективчилик нуқтаи-назари асосида ривожланиб борди.

Ғарбдаги демократиядан фарқли ўлароқ бизда жамоа ўз-ўзини бошқаради. Оилада ёки жамоада ким ақлли, тажрибали ва ёши улуғ бўлса, ўшанинг фикри бошқаларга кўпроқ таъсир қилади. Маҳалла ва қишлоқларда оқсоқоллар бир томондан ҳурматли кишилар ҳисобланади, бирор тўхтамга келишда уларнинг фикри билан ҳисоблашинилади. Иккинчи томондан эса шунга мос равишда ҳукумат вакилларига ҳам алоҳида ҳурмат билан қаралади. Бу қўрқув ёки қарамлик эмас, балки пантронализм деб аталган ҳодиса бўлиб, раҳбарларга ҳамда улуғ кишиларга бўлган ишонч ва ҳурматдир.

Бунда ўзига хос шундай демократик шароитни кўрдикки, бунақаси ҳали-бери биздан бошқа ҳеч қаерда учрамайди, яъни: маҳалла қишлоқ оқсоқолларига ҳурмат анъанавийлик асосида бўлса, раҳбарларга муносабат қонун асосида шаклланади. Бу ерда анъанавийлик ва замонавийликнинг шундай манбаи мавжудки, қайси давлат, унинг раҳбари уни пайқай олса, мамлакат тараққиётининг энг керакли таянч нуқтаси топилган бўлади. Шу жиҳатдан оладиган бўлсак, Ўзбекистон Президенти И. Каримов сиёсатининг ноёблигини кўрамиз. Юртбошимиз юқоридаги ҳолатни кўриб, маҳаллаларга давлат томонидан ёрдам бериш, уларни буюк давлат қуриш йўлида имкониятларидан фойдаланишнинг тактик ва стратегик йўлларини белгилаб берди.

Ушбу ҳолни бутунлай ўзгача маънавий дунёда шаклланган ғарб демократлари тушуниши қийин. Менимча, тушунтиришнинг кераги ҳам йўқ: чунки, ҳаётнинг ўзи уларни бу ҳолат билан ҳисоблашишга мажбур этмоқда.

Гап шундаки, Ғарбда алоҳида хусусиятли маданият мавжуд. Бу маданиятнинг замирида «мен» ётади. Ўзбекистонда эса «биз!». Маданиятимизнинг ҳамма жабҳаларида жамоатчилик руҳи чуқур илдиз отган. Одатда биз ўз қариндошларимизсиз, ҳамюртларимизсиз, ўртоқларимизсиз, ўзимизни «алоҳида» тасаввур қила олмаймиз. Қадимдан шу руҳ асосида тарбия топиб келаётганимиз учун ҳар биримиз ўзимизни «Биз»нинг ажралмас қисми деб биламиз.

Олтинчидан, Ўзбекистон жамиятидаги жамоавий устиворликларнинг табиати чуқур илдизларга эга ва жамоатчилик ҳаёти тизимида алоҳида ижтимоий мувозанат яратиш зарурлигига асосланади. Мамлакатимиз ҳали кучли урбанизм ривожига эга эмас. Бошқача айтганда, индивидуалистик қадриятлар туғилувчи шаҳар маданияти мегополиси ўзининг ривожланмаганлиги сабабли кучли таъсирга эга эмас. Аксинча, Ўзбекистоннинг катта шаҳарларида «маҳалла» институтлари сақланиб қолинган ҳамда коллективчилик қадриятлари ва устиворликлари ҳал қилишда давом этмоқда. Коллективизм принципларига қурилган жамоатчилик фикри худди шу асосда шаклланади ва иш олиб боради. Унинг ижтимоий ҳаётга таъсири жуда катта.

Шу жиҳатдан оладиган бўлсак, республика ҳукумати ва унинг Президенти мамлакатимизда кечаётган демократик жараёнда юқоридаги мувозанат ҳисобга олинган сиёсат олиб бормоқда. Бунда эса умуминсоний, илғор қадриятлар билан уйғунлашган ҳолда халқимизнинг ўзига хос хусусиятларини мужассамлаштирган демократик жамият шаклланмоқда.

Сайфиддин ЖЎРАЕВ,
сиёсатшунослик фанлари доктори.

«КАМОЛОТ» — БАНДЛИК» ИШ БИЛАН ТАЪМИНЛАЙДИ

Тошкент давлат иқтисодиёт университетининг иқтисодиёт, бизнес ва малака ошириш институти қошида ташкил этилган янги ўқув марказини битирган кишилар менежер ва бухгалтер касбларида ишлайдиган бўлади. Мактаб Республика ёшлари «Камолот» жамғармаси «Камолот — Бандлик» агентлигининг ташаббуси билан агентлик ва олий ўқув юрти ўртасида тузилган шартномага мувофиқ ташкил этилган. Бундай шартнома Тошкент молия, Андижон муҳандислик — иқтисодиёт институтлари, Тошкент давлат техника университети ҳамда республиканинг бошқа олий ва ўрта махсус ўқув юртлари билан ҳам тузилган.

Бундан бир ой муқаддам тузилган «Камолот — Бандлик» республика агентлиги фаолиятининг дастлабки натижаси ана шу ўқув марказлари ва курсларнинг ташкил этилишидир, уларни битирган тингловчиларга мутахассислиги тўғрисида тегишли дипломлар топширилади ва иш билан таъминланишига кафолот берилади. Агентликнинг асосий вазифаси ёшларни иш билан банд бўлиши ва уларни ишга жойлаштириш муаммоларини ҳал қилишдир.

Бозор муносабатлари шароитида аҳолини иш билан таъминлаш муаммоси айниқса ўткир тус олмоқда. Эндиликда корхоналар ходимларни юқоридан бериладиган кўрсатма билан қабул қилишдан манфаатдор эмас. Корхона маъмуриятини аввало, уларнинг малакаси, билими, қобилияти қизиқтиради. Маълум мутахассисликни эгаллаган, меҳнат кўникмалари бўлган кишилар ишга биринчи навбатда қабул қилинади. Бундай шароитда 16-18 ёшли йигит ва қизлар ишга қандай жойлашиши мумкин? Сўнгги статистика маълумотларига қараганда, бу йил 9-11 синфларни битирган йигит ва қизларнинг ҳали ўз ҳаёт йўлини белгилаб ололган эмас, улар на ўқийди, на ишлайди. Бунинг устига улар ёрдам сўраб, давлат меҳнат биржаларига мурожаат ҳам қилгани йўқ.

Ҳаётда ўз ўрнини топишда ёшларга ёрдам бериш агентлик мутахассисларининг асосий мақсадидир. Кенг кўламли, илмий асосланган дастур ишлаб чиқилган. Уни тузишда социологлар, психологлар, Меҳнат ҳамда Олий ва ўрта махсус таълим вазирликларининг ходимлари иштирок этган. Маҳаллий ҳокимият органлари қўллаб-қувватламаса бу дастурни амалга ошириш қийин. Шу сабабли вилоят, шаҳар, туман ҳокимликлари билан алоқа ўрнатилган. Ёз охирида бутун республика бўйича бўш иш жойлари ярмаркасини биргаликда ўтказиш ўзаро ҳамкорликнинг намунасидир. Бу ярмаркаларда ҳаммаси бўлиб, 4 мингдан ортиқ корхона ва ташкилот ҳамда 40 минг нафардан ортиқ йигит ва қиз иштирок этди. Натижада шулардан 6 минг нафари ишга жойлаштирилди, 10 минг нафари мутахассислардан зарур маслаҳатлар олди, кўплари ўқишга ва қайта тайёрлашга юборилди.

Эндиликда бундай ярмаркалар ҳар йили ўтказилади. Навбатдаги ярмарка йигит ва қизлар ўзлари учун қобилиятларига ёки ўрганган касбларига мос келадиган иш жойларини олдиндан излаб топишлари учун мактабларда ва олий ўқув юртларида битириш имтиҳонлари арафасида, баҳорда ўтказилади. Шу муносабат билан ўқувчиларнинг касб танлашига катта аҳамият берилмоқда. Бу ишни халқ таълими органлари билан биргаликда йўлга қўйиш кўзда тутилмоқда.

Меҳнат бозоридаги талаб ва таклиф тўғрисидаги ахборотлар келадиган маълумотлар банкини тузиш бошланди. Шу маълумотлар асосида олимлар республика минтақалари учун иқтисодий, ижтимоий, нуфуз фаразларини ишлаб чиқиш билан шуғулланадилар. Олинган тавсияларга мувофиқ жойларда — олий ўқув юртларида, коллежларда, бизнес марказларида мутахассисларни тайёрлаш ва қайта тайёрлаш бўйича ўқув марказлари барпо этилади. Айни пайтда «Ишчи кучи» асосий оқимини кичик ва ўрта бизнес корхоналарига йўналтиришга қарор қилинди.

Бизнинг давримизда ёшларни фақат ижтимоий муҳофаза қилишни таъминлашгина эмас, уларни умумбашарий қадриятлар, халқ анъаналари руҳида тарбиялаш ҳам муҳимдир. Бу борада санъатнинг аҳамияти катта.

— «Усто—шогирд» номи билан халқ ҳунармандчилигини қайта тиклаш дастури ишлаб чиқилди, — деди «Камолот — Бандлик» агентлигининг директори Гулнора Холиқова. — Мактабларда йигит ва қизлар юқори синфларни битириб чиқишини кўзлаб бу дастурни амалга оширишни қишдаёқ бошлаймиз. Ҳозир республикадаги барча атоқли халқ усталари тўғрисидаги маълумотларни тўплаяпмиз ва айрим пайтда истеъдодли ёшларни аниқламоқдамиз. Устахоналар тармоғини барпо этмоқчимиз, улар ижод мактаби бўлиб қолади. Усто бир неча йил давомида махсус тест ёрдамида танлаб олинган шогирдларга ўз ҳунари сирларини ўтгатади. Устага ҳам, унинг шогирдларига ҳам кўргазма ташкил этишда, ўз маҳсулотларини сотишда ёрдам берамиз. Бу ишлар халқ ижодиётининг энг яхши анъаналарини тиклашга ёрдам берибгина қолмай, юзлаб йигитлар ва қизларнинг касб ўрганишига имконият туғдиради.

Агентликнинг фаолияти кучайиб бормоқда. Кейинчалик бу ерда бошқа мамлакатлардаги касбдошлар билан ҳам иш билан таъминлаш соҳасида ҳамкорлик қилишни йўлга қўймоқчи бўлишяпти. Шунингдек, иш жойларининг халқаро ярмаркаларини, хорижий мутахассислар иштирокида айрим мавзулар бўйича семинарлар ва учрашувлар ўтказишни режалаштиришган.

А. ИВАНОВА,
ЎзА мухбири

«ЎЗБЕКИСТОН, СЕНДЕК ОБОД ЮРТНИ ТОПМАДИК»

дейишмоқда Зарафшон шаҳридан кетиб, яна қайтиб келган юзлаб ишчи-хизматчилар

Дастлаб, Зарафшон ҳақида... Тевараги тоғлар билан ўранган, кўчаларида гуркум гуллаган. Бозорлари навқирон, уйингоҳлари гавжум, гўзал бир шаҳар. Эндигина 30 ёшга тўлаётган Зарафшонга аллақачон темир йўл, барча замонавий жиҳозлар ва ниҳоят, яқинда табиий газ келиб «улгурган». Ёшларнинг яшаш тарзи кўпроқ Оврўпога «тортади». Зеро, бу ерда истиқомат қилувчиларнинг кўпчилиги руслар ва қозоқлар. Зар — ялтировчи нарса ёки тиллодир. Афшона эса жой номи. Қисқача, Зарга ўранган Афшона борасидаги гап шу.

Устидан чанг ўралаётган тоғ ўртасидаги чуқурликда ажиб манзара. Шундоқ тоғни олишган-у, ковлаб кетишган, ҳамон кавлашяпти. 30-40 та экскаватор тошни машинага юклайди. Узидан каттароқ юкни ортмоқлаган машиналар чумолидек юқорига ўрлайди... Ҳайдовчи Александр Седов америкалик муҳандислар тайёрлаган юк машиналарини шундай таърифлади:

— Мен ўн бир йилдан буён шу ерда ишлайман. Американинг «Катерпеллар»ини бошқаргунча, етти йил 110 тонна юк кўтарадиган «БелАЗ» (Белорусда ишлаб чиқарилган) автомашинани «миндим». «БелАЗ»нинг ойналарини ёпсанг, иссиқдан димиқасан, ёпмасанг чанг. Тўхтатгич (тормоз) яхши ишламайди. «Катерпеллар» эса...

— Александр гапдан тўхтаб машинани юки билан тик йўлда бирдан тўхтатди. Машина сезилмас силкинди-ю, жойида қотди, — кўрдингизми, — деди у гапида давом этиб, — америкаликлар «Катерпеллар»ни ҳам «Юклед»ни ҳам жуда пухта ишлаб чиқарган. Деразалари маҳкам ёпилади. Ичи салқин. Бу ойнатуйнук машинада қанча юк борлигини, буниси эса қаери «бетоб»лигини кўрсатади. Тўрт йилдирки, тиқ этмай ишлайди.

Александрнинг гапларини 2-кон металлургия корхонаси автотранспорт бошқармаси бошлиқ ўринбосари Алексей Львович Угаров ҳам тасдиқлади.

Шундан сўнг асосий мақсадга кўчдик. Алексей Львович Зарафшон конига яна қайтиб келганлардан бири:

— Мен 1978 йил шу ерга йўлланма билан келиб то 1993 йилгача ишладим. Сўнг Россиядаги Бошқирдистон республикаси, Кумиртау шаҳрига оилам билан кўчиб кетдик. Борганимга эса пушаймон бўлдим. Чунки, маош оз, 7-8 ойлаб кечиктириб маош беради. 2 йил бошпанасиз яшадим. У ёқда Ўзбекистондаги бирбирига иззат-ҳурмат, меҳмондўстлик, бозорларнинг тўкин-сочинлиги, кишиларнинг хушмуомаласи, иссиқ ҳавосини ўкинч билан эслаб, соғиндик. Ҳаётимда илк марта англадимки, Ўзбекистон энг жаннатмакон, одамлари меҳнаткаш ва меҳмондўст юрт экан. Ўзбекистон яна бағрингга ол деб келдик.

— Фарзандларингиз борми?

— Бир ўғил, бир қизим бор. Бўш вақтларда далаҳовлида дурадгорлик, деҳқончилик, дам олиш билан машғул бўламиз. Ўғлимда бионур мавжуд, тиббиётга қизиқади, дўхтир бўлса, эҳтимол, қизнинг йўриғи бошқа...

— Ўзбек тилини биласизми?

— Албатта, Ўзбекистонда яшагандан кейин ўзбекчани билишимиз шарт. Аввало, ўзимизда истак туғилиши керак. Чунки, юрагида истаги йўқ одамга юзта муаллим ўзбекчани ўргатгани билан натижа йўқлигича қолаверади. Яқинда, хотинимнинг опаси эри билан Ўзбекистонга қайтиб келди. Ҳозир шу корхонада ишлашяпти. Шунча йўлдан яна ўзбеклар юртига қайтишяптими, демак биз яна қаергадир кетиш ҳақида ўйламай қўйдик. Менимча, бизнинг талабга жавоб берадиган она юртимиз Ўзбекистоннинг давлат тилини билишимиз юрак амри билан амалга ошади. Айниқса, Президентимиз Ислом Каримов олиб бораётган жуда тўғри сиёсат туфайли Ўзбекистон жаҳонда ўз ўрнини топяпти.

— Рус тилида гапирувчи аҳоли тушунчасига қандай қарайсиз?

— Жаҳоннинг истаган мамлакатига боринг, гоҳ инглизча, гоҳ немисча гапирувчи турли миллат вакиллари барча жойда яшайди. Масалан, Америкада 900 минг ўзбеклар истиқомат қилади. Уларни ўзбекча гапирувчи аҳоли деб алоҳида ажратиш яхши эмас, чунки улар Америка фуқароси. Демак, Ўзбекистонда яшовчи руслар ҳам шу жой фуқароси. Мен бу ерда оилам билан эркин яшаяпман. Бозорда ўзбек деҳқонларидан қовун-тарвуз, мева-сабзавот харид қиламиз.

Суҳбатимизга Марказий кон бошқармасин ишчиларининг бир гуруҳи қўшилишди. Евгений Алфедович Крилов шулардан бири:

— 1978 йилдан 1994 йилгача шу ерда ишлаб, сўнг Россиянинг Олтой ўлкасига жўнаб кетдим. Ташқаридан қараганда жаннат туюладиган Олтой бир пасда жонга тегди. Аввал бошдан ҳиссиётга берилмай ўйлаб кўрмаганимга афсусландим. Олдингдан оққан сувнинг қадри йўқ, деб бежиз айтишмаган экан. Ўзбекистоннинг ўзи жаннат. Бу ерда истаган маҳсулотни топиш мумкин. Ўҳҳў-ўҳҳў, Олтой томонларда аҳвол хароб. Одамлар баъзан ейишга нон топмайди. Дўконда нарса бор, маош йўқ. Борганимга пушаймон бўлиб қайтдим. Ота-онам Навоий шаҳрида яшайди. Мен ҳам бундан кейин тинчгина Ўзбекистонда истиқомат қиламан.

— 4 нафар фарзандим билан Тожикистон республикаси Ленинобод вилоятига кўчиб кетдим, — деб сўз бошлади Рустам Фахруддинов, — у ёқда кечган 2 йил умрим қийинчилик билан кечди. 2 йил бадалига ишлаганим учун ҳақ олмадим. Уруш, жанжал... Уни ҳеч кимнинг бошига солмасин. Ҳаёт таҳлика остида ўтди. Болаларни, оилани ўйладим, охири Ўзбекистонга қайтишга қарор қилдим. 1995 йили бу ерга келиб тўғри қилган эканман. Оилам, жойим бор, осойишта турмуш кечиряпман. Ўзбекистон мени ўз бағрига сиғдириб шу ширин ҳаётни баҳам кўраётгани учун одил ҳукуматимизга, шахсан Президентимиз Ислом Каримовга мингдан-минг раҳмат. Мен ва оилам ҳар кунги қўрқувдан халос бўлдик, эркин ишлаб, эркин турмуш кечираётганимизга шукр.

Россиянинг Олтой ўлкасидан келган Анатолий Васильевич Загайнов шундай деди:

— Россияда қилмаган ишим қолмади. На маош беришади, на ишчи тўғрисида қайғуришади. Ўзимни ҳеч кимга керакмас, деб ҳис қилдим, ҳаётнинг қизиғи қолмади. Нима қиляпсан, ҳаётинг қандай кечяпти, деб биров сўрамайди. Борганимга пушаймон қилиб, минг афсусландим. Соатлаб автобус кутамиз, йўқ. Газ, электр билан таъминот жуда ёмон. Бозор йўқ, яшаш оғир. Жуда қийналиб кетгач, яна Ўзбекистонни қўмсадим. Ахир 2 ярим йил мобайнида Россияда маошнинг «юзини» кўрмадик. Худога шукр, Олтойдан қайтганимизда корхона раҳбарлари яхши кутиб олиб, уй бериб, иш билан таъминлашди.

— Мен эса Қрим вилоят Керчь шаҳрига 1992 йил кетиб қолдим. У томонда яхши кун кўраман деб ўйловдим. Хато қилган эканман. У ёқда ишлаб чиқариш деярлик тўхтаган. Ишчилар узлуксиз таътилда юришибди. Иссиқ жойимни совутиб Қримга кетганим алам қилди. Ўзбекистоннинг қадри ўтди. Ўксиб-ўксиб эсладим ва ниҳоят, яна келдим. Қайтганимга, худо менга шу ерда ишлашимга имкон берганига шукр дейман, — деб сўзини тугатди Николай Алексеевич Таронец.

Владимир Петрович Корнеев Россиянинг Рязань вилоятида бор-йўғи 7 ой яшаб қайтиб келди. Лекин 7 ойда унинг дунёқараши 70 марта ўсди. Унинг гапларини тингладик:

— Шароит кўтарса бутунлай кетаман деган умидда Рязанга йўл олдим. Одамлар унчалик меҳнат қилишга тоблари йўқ, на уйига қарашади, на кўчага. Остона ҳатласанг ботқоқлик бошланади. Ичишни эса Россияда ҳаддан ошириб юборишади. Уларга мен ҳам қўшилиб шундай ҳароб бўлишим керак. Узоқ ўйлаб ўтирмадим, на бозоридан тузукроқ мева-чева топасан, на дурустроқ дўст... Ўзбекистонда кечган умрим жаннат экан дедим-у, вақтнинг борида этак йиғиб ортга қайтдим.

Мулоқотимиз сўнгида 2-конметаллургия корхонаси ходимлар бўлими бошлиғи Николай Васильевич Золотухиндан бугунги кунда корхонага қайси касб эгалари зарур эканлиги ҳақида сўрадик:

— Корхонамиз, жуда нозик, қиммат баҳо металл ишлаб чиқаради. Шунинг учун, математика, физика, кимё, биология, геология фанларини пухта ўзлаштирган қуйидаги мутахассислар керак: тоғ-кончи, темирйўлчи, электрчи, механиклар, автомат ускуналарни ишлатувчи ва таъмирловчи, моддий бойитувчи, шофёр, тепловоз ҳайдовчи, қурувчи, нозик техника ва металлар билан ишловчи, компьютерчи-иқтисодчи кабилар.

Сафаримиз тугади, Зарафшон ҳам, унинг ишчилари ҳам олисда, тоғлар қуйнида қолдилар. Биз эса имкон қадар таассуротларни баҳам кўрдик, ҳозирча бор гап шу. Зарафшоннинг эса ўз қаҳрамонлари яратувчанлик ишқи билан юрт бахти учун тер тўкмоқда.

Тўлқин ЁРҚУЛОВ,
«Туркистон» мухбири

«ТУРКИСТОН» — МУШТАРИЙ — «ТУРКИСТОН»

ТУРФА ДУНЁ ҲАНГОМАЛАРИ

ЎЗЛАРИЧА БАХТЛИ

Шу йилнинг ёзида Брюссел ва Амстердам кўчаларида сайр қилиб, хориждаги ҳамкасблар билан суҳбатлашиб юрганимизда Европа шаҳарларида тез-тез учраб турадиган бир кўриниш диққатимизни тортди. Бу лирик-психологик манзара бизни ниҳоятда қизиқтириб, ўйлантириб қўйди. Аввал уни видеотасмасига муҳрладик. Сўнгра синчковлик билан кузатиб боришимиз жараёнида қизғин суҳбат, оилавий баҳс ҳам бўлди.

Бизни қизиқтириб қўйган ўша шаҳар пейзажини ҳамда унинг ажралмас қисми бўлмиш мана бундай ҳолатни тасаввур этиб кўринг: торгина, лекин ниҳоятда озода кўчанинг икки четида неча аср воқеаларини кўрган уч-тўрт қаватли уйлар. Тошдан терилган, нақш ва гуллар билан безатилган ранг-баранг, бир-бирига ҳеч ўхшамас бинолар савлат тўкиб туради. Ҳозиргина автомобиль тозалаб, ювиб (бу шаҳарларнинг айримларида кўча ва майдонлар совун кукуни билан ювилади) кетган кўча серқатнов. Асосан енгил автомашиналар кўринади. Баъзан — икки қаватли автобуслар, чор-атрофию деразаларигача реклама расмлари, сўзлари билан безанган бир, икки, уч вагонли трамвайлар. Кўчанинг икки четида йўловчилар ҳамда велосипед ҳайдовчилар учун ажратилган қизил ва қора рангдаги йўлка. Худди шундай манзаранинг таркибий қисми сифатида сайр қилиб юрган ёки бирорта қаҳвахонага кофе ичиш, тамадди қилиш учун кетаётган чолу-кампирлар намоён бўлади. Буни ҳеч бир ажабланадиган жойи йўқ деб таажжубланарсиз. Эҳтимол, шундайдир. Лекин ҳар гал баҳсга сабаб бўлди. Биримиз:

— Қаранг, қандай иноқ мўйсафидлар! Ясаниб-тусаниб кўчага чиқишибди. Бир-бирининг қўлларини ушлаб олганларини айтмайсизми? — десак, иккинчимиз:

— Ҳа, бир-бирларига меҳр билан боқишларини кўринг. Ғамлари, ташвишлари ҳеч йўқдек кўринади (деймиз-у, ўйланиб қоламиз). Рўпарамиздан чиққан шундай икки мўйсафид йўлканинг торроқ жойида бизга йўл бериб четга чиқиб турганини кўриб, уяламиз ҳам. Биз фикримиз билан банд бўлибмиз, гап билан овора бўлибмиз, икки қария эса йўлка ёнидаги майсазорга ўтиб, бизга йўл бериб турибди. Юзларида эса таажжуб ҳам йўқ, бирор таъна аломати ҳам. Табассум ила бизга қараб туришибди. Озгина ҳавас аломатларини ҳам илғагандек бўлдик. Бизга эмас. Ёнимиздаги набирамизга бўлса керак. Унинг елиб-югуриши, автомашиналарнинг номларини хатосиз айтиб, «Волга» — бу, «Тойёта» — бу, «Мерседес» — бу, «Пижо», «Фосфаген», «Митсибиш» — бу, деб бизни кулдириш уларни ҳам қизиқтириб қўйдимикин?!. Улардан узоқлашар эканмиз, суҳбатимиз давом этди:

— Ўзбекнинг нуроний отахонлари, онахонлари кўчага чиқиб, қўл ушлашиб юришмаса ҳам меҳрини, садоқатини бошқа бир кўринишда намоён этади. Мабодо кўча-кўйда чолу-кампир бирга юрганини кўриб қолсангиз, ёнларида албатта набиралари, чевaralари ёки фарзандлари хизматда эканлигини дарҳол англайсиз, — десак иккинчимиз:

— Биз кўриб турган мўйсафидлар бола-чақа ғамидан бутунлай қутилганлар, чамаси. Бунинг ўзига яраша лаззати бўлса керак-да! — деймиз.

Улар буви ва бобо эканликларини унутаёзганлар чамаси. Бу ёлғизлик аломати эмасми? Ана қаранг: яна бир жуфт қариялар хиёбондаги ўриндиққа итни чиқазиб қўйиб, уни силаб, эркалаб ўтиришибди. Бу ниманинг аломати? Набирага сарфланмаган меҳр-муҳаббат итга сарфланмоқдами?!

— Бу ерда итга инсоннинг содиқ дўсти сифатида қарашларини сезмадингизми? У бамисоли оила аъзоси сифатида қабул этилар экан-у, хонадоннинг иззат-ҳурматида бўлар экан.

— Биз ҳам жониворларни эҳтиёт қиламиз. Уларга зарар етказмаймиз. Лекин менга қолса, ит ўрнида набира бўлсаю, у кексайиб қолган қариндошларининг мурувватини, садоқати, иссиқ қалбини кўчада ҳам ҳис этиб турса. Шунда ўша гўдаклар ҳам улғайганда, қарилик палласига кирганларида набира, эвараларининг меҳридан баҳраманд бўладилар. Қуш уясида кўрганини қилади, деб бежиз айтишмаган-ку!

Шундай бироз қайғули, кўпроқ лирик манзарани кўриб, озроқ баҳслашдик ҳам. Ўша дақиқаларни қайта тасаввур этиб, унинг айрим лаҳзаларини қоғозга тушириш дамларида яна мулоҳаза қилдик: биз бўлган Оврупо мамлакатларининг айримларида туғилишдан кўра ўлим кўплиги, болалар учун тайёрланган майдончалар ясатилганича туриши, қизалоқларнинг қўнғироқдек овози янграмаслиги, хонадонлар, қўни-қўшнилар боланинг шўхлигига тоқати йўқлиги (буни ҳам кўрдик) сабаблари яна ўйлантириб қўйди. Мамлакатларнинг менталитетига кўра, халқларнинг таомилига, анъаналарига биноан ҳар ким (жумладан, мўйсафидлар ҳам) ўз бахтини ўзи қуриши, ўзича барпо этиши табиий бўлса керак... Бири болалик уйини афзал кўрса, бошқалари танҳо ўтказилган дамларнинг қадрига етади. Болажон ўзбекнинг сахий элидан ўзга юртга борган ҳар кимса бу хусусда мулоҳаза юритишга эҳтиёж сезиши ҳам, шу даражада табиийдир.

Бу нақл сўнггида ҳам ўша ўйчан бир кайфиятда юрган озода бобо-ю, ораста бувининг юриш-туришлари, баъзан виқор билан, айрим ҳолларда эса бир-бирларига суяниб, бир-бирларидан қувват олиб, аста одим ташлаётганларини кўриб тургандекмиз: мана улар Брюсселнинг марказий «Гран плас» майдони томон йўл олдилар. Серқатнов чорраҳада тўхтаб қолдилар. Ғизиллаб ўтаётган автомашиналарни тўхтатиш ниятида йўлкага ўрнатилган катта қизил тугмани (кнопка) босдилар. Шунда светофорнинг қизил чироқлари ёнди-ю, машиналар тўхтади. Икки мўйсафид болалардек қўл ушлашиб чорраҳадан аста ўта бошладилар. Қандай ўйлар бордир улар кўнглида?

Моҳира АКБАРОВА,
доцент
Ҳамидулла АКБАРОВ,
профессор

Ёшларимиз қайси соҳада меҳнат қилишмасин, ўзларнинг ғайрату шижоатлари билан жамоа орасида ажралиб туришади.

Тошкент Тўқимачилик комбинатининг илғор ишчиси Гулнора Мирзабобоева ана шундай пешқадамлардан.

К. Ўлмасов фотоси

ОБУНА АРЗОНРОҚ БЎЛСА

Ҳурматли таҳририят ходимлари. Мен «Туркистон» газетасининг ҳар бир сонини интиқлик ва сабрсизлик билан кутиб ўқийдиган мухлисиман. Унда ёритилаётган севги-муҳаббат мавзуси эса энг севимли мавзум. Кейинги ойда бу газетанинг ҳамма сонини ўқий олмадим. Сабаби, бу йил ўқишга кирдим. Ота-онам нафақахўр. Олаётган стипендиям билан ўз-ўзимни таъминлашим лозим. Сизлардан илтимосим кейинги йил обунасини жуда қимматлаштирмасанглар. Ҳозирча қарорим қатъий. Унча-мунча тўплаган пулимдан «Туркистон»га обуна бўлиш.

Салом билан МУҲББАТ,
Ғиждувон шаҳар тиббиёт билим юрти талабаси

СИЗГА БЕМИННАТ МАСЛАҲАТ

«Туркистон» жамоаси кейинги йилда ҳам «Туркистон» — муштарий — «Туркистон» саҳифасини мунтазам бериб боришга қарор қилди. Бу дегани келаётган ҳар бир хат эътиборсиз қолмайди. Ҳар бир хатингизга, фикрингизга, дардингизга шерик бўладиган газета «Туркистон»га обуна бўлинг.

Кўнгил дарчаси

ЎЗГАНИ ЭМАС, ЎЗНИ АЛДАДИМ

Ота-онамнинг норозилигига қарамай Бухоро педагогика институтига ҳужжат топширдим. Мендан омад юз ўгирди. Ўқишга киролмадим. Уйга қайтишни эса мен тентак ўзимга ор билдим. Шаҳардаги биттаю битта танишим Н. га ишондим. Ўзини қўшни қишлоқлик деб таништирган Н. менга «Ишга жойлаштираман, кейинги йил ўқишга киришингда ёрдам бераман,» — деди. Уйдагиларни эса унинг маслаҳати билан алдадим.

Бечора ота-онам уйга борганимда «талаба» қизини қўйишга жой тополмас, ҳаммага мақтанарди. Уларнинг бундай муомаласидан эзилар, ҳақиқатни айттим келарди. Энди эса мен уларни эмас, ўзимни-ўзим алдаганимни англадим. Икки ой ичида бутунлай мени ўзиники қилиб олган Н. дом-дараксиз йўқолиб кетди. Боши берк кўчага кириб қолдим. Ортга ҳам, олдга ҳам йўл йўқ. Ҳаттоки ўлимнинг ҳам дарвозаси мен учун берк. Чунки фотиҳасиз туғиладиган фарзандимнинг уволидан қўрқаман. Ҳаётдан енгилтаклигим (ўзимга бошқа таъриф бера олмадим) сабаб алданган қизман. Менинг маслаҳатимга ҳеч ким зор ҳам эмасдир. Фақат дугоналаримга, опа-сингилларимга шуни айтмоқчиманки, ота-она розилиги билан иш кўринг. Газетадагилардан эса илтимосим-ушбу мақолани эълон қилишса. Бундай бахтсизликни бошдан кечирган энг сўнгги мен бўлай.

Нафиса,
Қоракўл тумани

Т М Х

Ҳурматли жаноблар ва хонимлар! Сиз фирмангизни қўшма корхонангизни, фермер хўжалигингизни машҳур бўлишини истайсизми? Марҳамат, «Туркистон» тижорат бўлимига мурожаат этинг. «Туркистон»даги реклама Ўзбекистон ёшларининг қалбига йўл демакдир.

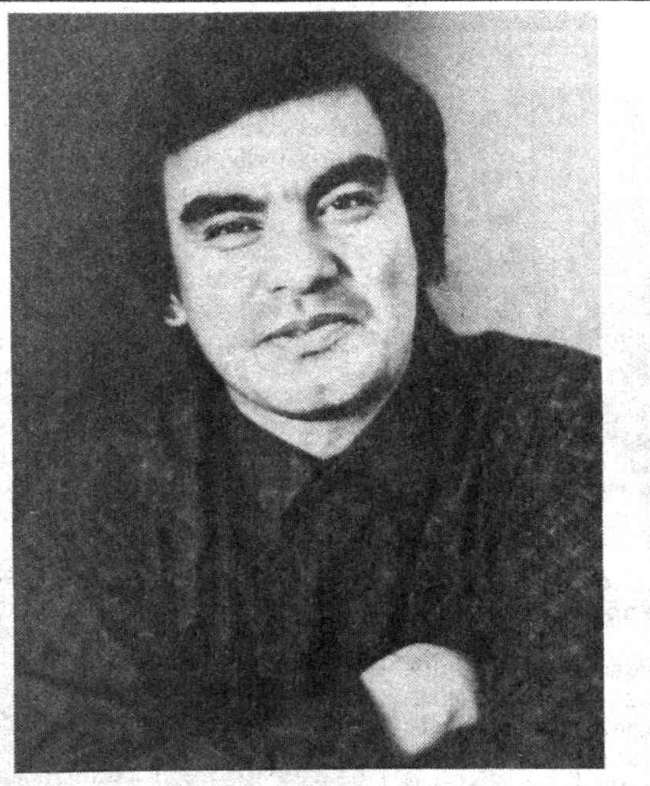

Усмон АЗИМ

Алишер Навоий номидаги давлат мукофотига номзодлар

МЕН ҚАЛБГА БОРЯПМАН...

Бир дунё ҳаёт.
Бир дунё ҳаётда
Ёмон ҳолландим...
Кўнгимга қулликка,
Тангрим, ёлландим.

* * *

Ўзиб боряпман ўзимдан ўзим,
Руҳим дарёларин оламга ёйиб.
Пойимга илондай чалкашма, рўзим,
Яшашга лойиқман, яшашга лойиқ.
Ҳаётга юрагим тўкилди-кетди,
Топширдим бесавдо — бебозордирман.
Руҳим шундай ҳақларга етди —
Энди ўлимга ҳам сазовордирман.

* * *

Чумолини қаро ер ютди,
Боларини кўмди хазонга.
Ниначини ёзда унутди —
Куз, бир ўзи қолди жаҳонга.
Мени тонгда куйлаб уйғотган
Қушлар — сархуш ҳофизлар қани?
Йўқотишнинг оғриқ доғида
Юрак бардай жим-жит сарғаяр.
Йиғлаяпман — бу кеч боғимга
Кўнаётир фақат қарғалар.
Ҳаёт! Менга боқма зиёда,
Бу ҳолатга руҳим ўрганган.
Яшаш учун ёруғ дунёда
Мен ҳам ўзни кўп бор кўмганман.

* * *

Ҳамма тасодифга айтилди узр,
Ҳамма жин кўчага қолмади хизмат —
Ҳаёт юз ўгирди — кўймади ғужур —
Юрак бир энтикди — бошланди қисмат.
Қисмат дарёсида саросар суздим,
Сенсиз оқар сувлар ботди кўнглимга.
«Ё нажот!..» — соҳилга қўлимни
чўздим —
Соҳиллар узилиб келди қўлимга.
Сен — йўқсан... Сен — йўқсан...
Сен — йўқсан... фақат
Сенинг йўқлигингда бошқаси бекор.
Юрак бир энтикди — бошланди қисмат,
Сўнг бор энтиккунча йўқдир ихтиёр.

* * *

Шовуллаган баҳорги дунё
Дил боғига ташлайди салқин —
Менинг қирқ минг томиримга жо
Оғриқларим тортади салқи.
О, ўтдими ёвнинг қаҳри — қиш,
Куз — дўстларнинг доғи ўтдими?
Фақат баҳор — тангрига хос иш —
Кўкартирди мени — ўтинни.
Хатардаги жонимни сўраб,
Сўзлар етди — тақдирларга тенг.
Ҳамма мени унитди... Ёраб!
Унитмадинг фақат сен, сен, сен...

* * *

Қувурларга солинган маҳбус —
Саёҳатчи — зиндонлар аро —
Қайнаган сув қиш учун — махсус —
Озод этди ўзини ногоҳ.
Тешиб чиқди биқик сарҳаддан,
Ёйилганча пол узра сузди —
У эрк учун — эркни ҳатлабми?
Ноҳос менинг тинчимни бузди.
Тоғоралар келтирдим чопиб,
Телефонлар... — Бу арох... Сизга...
Уста охир темирни ёқиб,
Сувни қайта олди ҳибсга.
О, сув бўлса ўзига! мен ҳам
Оқаяпман — борми зарарим?
... Дарёларни соғиниб қолсам,
Борман-ку ўзим, шахарим...
Қирғоғида ётаман — кеча
Юлдузларни қайдадир ёққан.
Дарё оқар — менсиз — ўзича,
Мен дарёсиз оққаним оққан.

* * *

О, ёлғизлик! Қачон бу тахтга
Қисмат менинг лошимни отди.
Ёлғон дунё — ёлғончи бахтга
Дўстларимни қанчага сотдинг?
Мен елкангга ҳорғин суяндим —
Тоқатим йўқ бу чарчоқ ҳолга:
Танимдаги ҳамма суягим
Томирларга чалкашиб қолган.
Уринмагин, уринма бекор
Ҳар бир сўзнинг мағзин чақишга.
Тақдирми? У — йўлдаги қимор —
Омадга бахт сотган фаришта.
Дунё эса оқар тескари,
Унда жой йўқ шеъру достонга —
Қуёш шомда ғарбдан чиқару
Тунда ёмғир ёғар осмонга.
Мен ётибман. Кўкрагимда тош.
Сўзларимни эзар танқислик...
Эгилади бошимга маҳзун
Танти душман — соқов ёлғизлик.

* * *

Қуридим — куз каби
Сарғайдим, сўлдим.
Беҳиштга тўлдим мен,
Дўзахга тўлдим.
Ох, менман дунёга
Зарра кўнмаган —
Ҳеч ким менинг каби
Тирик бўлмаган.
Қанотин куйдирган
Қушману, бироқ
Учдим барча қалбдан
Баланду йироқ.
Ҳар сўзга бусбутун
Ўзни этдим сарф —
Менман шеърларимда
Бораётган саф.
Қаҳратон қишларнинг
Музида қизиб
Яшадим, Ҳаётим
Ўлимдан қизиқ.

* * *

Мен қалбга боряпман. Боряпман бетин —
Ўзгара бошлади оламнинг туси:
«Бу нима?» демайман дарахтга — Бу ким?
Бу ким? — Қандай ғўзал турибди ўсиб!
Қадр касб айлади кўзимга дунё,
Авайлаб боқаман ҳар хору хасга.
Барчани тинглайман чин дилдан,аммо
Ўзим ўзим билан тушаман баҳсга.

* * *

Зириллайди юрак. Кўр қисмат
Жангга чорлар. Уради добил.
Кўзи бежо — намадир истаб,
Деразамни қоқади Қобил.
Ёддан чиқар ҳамма сифатим,
Тақдирга ҳам мардман, одилман.
Деразани қоқар қисматим —
Мен — Ҳобилман,
Фақат Ҳобилман...
Безаради Ҳобилнинг рўйи,
«Ука» дейди — ёмон боқади.
Мен оғамни қучамаш суйиб —
Қобил қандай яхши акадир!
Самоватдан қарайди Оллоҳ —
Хавотирда энтикар дам-дам:
Шайтон нима ўйлади, эвох...
У ҳам ҳали англаб етмаган.

* * *

Йўллар — тошли. Йўллар — ёшли.
Йўллар чақирдир.
Тошларингдан ҳаёт тошдим —
Жим-жит бақирдим.
Менга ўзи нима керак,
Қандай одамман?
О, йиртилди яна юрак,
Кечдим оламдан.
Дардлар ичра энг оғирман,
Минг карра «энг»ман.
Мен етмайман бу заминга,
Заминдан кенгман.
Ҳар дам мени қумдай эзиб
Ўтаётир Вақт.
Ҳатто Вақтда торлик сезиб,
Топдим башан бахт.
Мен — маҳбусдан, дунё, нечун
Этарсан гина?
Қисирлайди суякларинг
Сарҳадинг синар.
Сўзларга ҳам сиғмайман мен,
Оҳангга, ғамга...
Мен кенгдирман, кенгдирман, кенг —
Бу дунё камдай.
Парвардигор, менга ҳар дам
Кўрсатдинг шафқат —
Фақат сенга сиғинаман,
Бир сенга фақат...

* * *

Олис бир сўзимда,
Нуринг сочланди.
Кўнгилга қулликка
Ул дам боғландим.
Тангрим! Ўртамизда
Бир чексиз ҳижоб,
Жон бериб топганим,
Висолмас, сароб.
Ўртамизда армон,
Туман, зулумот:
Ўртада кенг ёлғон —

Coca-Cola ТУРНИРИ

Сўнгги йилларда Республикамизда футболни ривожлантиришга катта эътибор қаратилмоқда. Футболимизнинг келажаги сўзсиз болалар футболининг ривожига қаратиладиган эътиборга боғлиқдир. Ана шу мақсадни кўзлаган Республика футбол федерацияси «Кока-кола» ичимлиги Тошкент ЛТД қўшма корхонаси билан ҳамкорликда ўн уч — ўн беш ёшли болалар ўртасида турнир ўтказишга аҳд қилди. Душанба куни старт оладиган ушбу мусобақа аввал пойтахтимиз туманларида сўнг республикамизнинг барча вилоятлариаро ўтказилади.

Турнир ғолиби эса Марказий Осиё ва Кавказ республикалари билан ўзаро беллашишади. Ғолиб чиқдингми, бу ёғи Америка бир қадам.

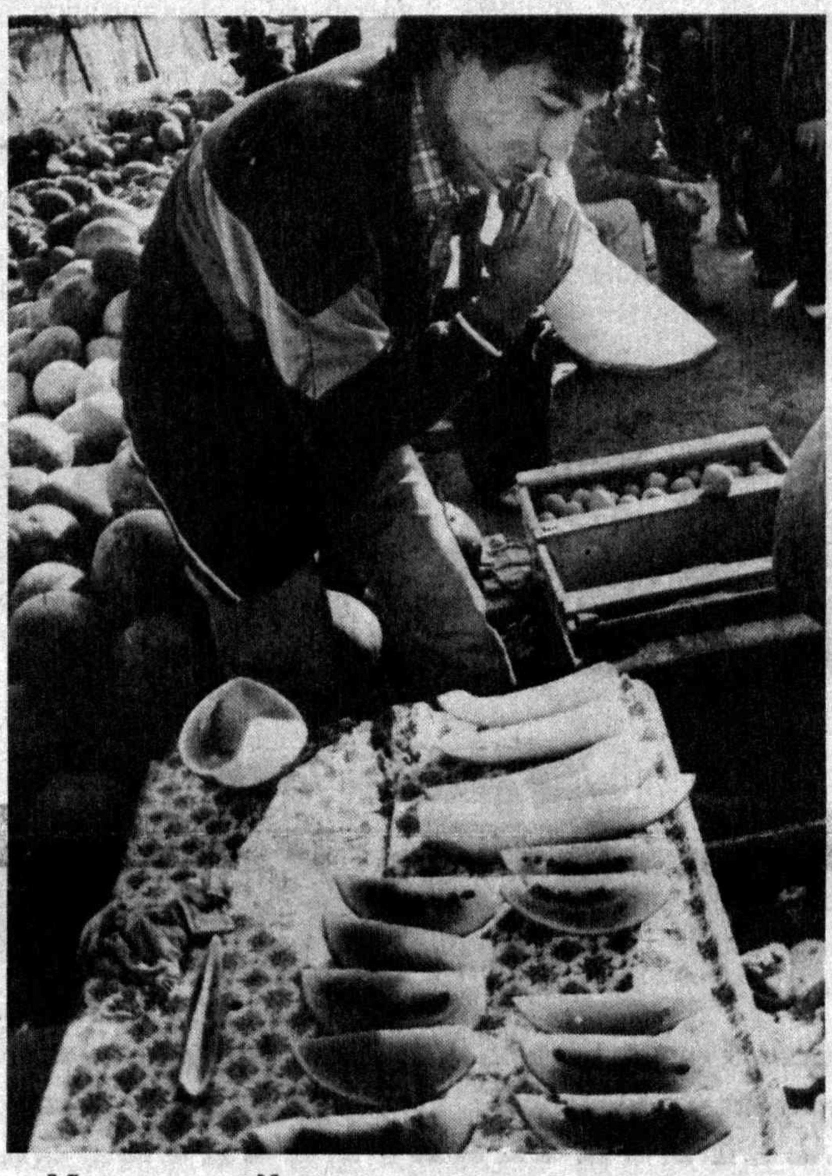

«Қовун пўчоғи ерга тушди...»

Ўзбекистон ойнаи жаҳонида

ДУШАНБА, 30

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00—8.30 «Ҳафтанома».
*
8.30 Лирик тароналар.
9.00 «Тақдир». Публицистик кўрсатув.
9.30 «Куз лавҳалари». Кинодастур.
10.00 Янгиликлар.
10.05 «Умид учқунлари». Тележурнал.
10.25 «Жиноят ва жазо».
10.55 Дони Зокиров номидаги халқ чолғу оркестрининг концерти.
11.30 «Уч бақалоқ». Бадиий фильм.
12.55 «Ўқитувчилар, сизлар учун».
13.30 «Ҳаммаси маҳалладан бошланади». Публицистик кўрсатув.
14.00 — 14.05 Янгиликлар.
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Эркатой».
18.25 «Оламга саёҳат».
19.05 «2000 йилдан сўнг». Телесериал.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Темурнома».
20.15 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Буюк келажак сари».
21.20 «Оҳанглар оғушида».
21.35 «Ранг фалсафаси».
21.50 «Морена Клара». Телесериал.
22.35 Мақом кечаси.
23.05 «Мозийдан садо».
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 Футбол. Ўзбекистон чемпионати. «Нурафшон» — «Пахтакор».
00.40 Тунги тароналар.
00.50 — 01.00 «Ватан тимсоллари».

II

18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Мультфейерверк».
18.35 «Палитра».
19.05 «Услуб». Мода янгиликлари.
19.20 «Клип-антракт».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Камертон».
20.10 «Автосалон».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Хобби-холл».
21.30 «Курьер».
21.50 «Прайм-тайм». Телевидение ҳаётидан.
22.00 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.40 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
23.30—00.30 «Спорт қитъаси».

IV

17.10 Бўлажак кўрсатувлар шарҳи.
17.15 «Мульткарусель».
17.30 Эълонлар.
17.35 Мультфильм.
17.45 «Чироқ».
17.55 «Душанба». Публицистик кўрсатув.
*
18.10—19.45 Туркия телевидениеси.
*
19.45 Эълонлар.
19.50 «Авторейд».
20.00 «Жаҳон». Халқаро шарҳ.
20.20 «М»-хабар.
20.30 «Тиббиёт Сизлар учун».
21.00 «5+1».
21.25 Эълонлар.
21.30 «Шлягер».
21.40 «Спорт-тайм».
22.10 «Кимга қанақа?»
22.40 Тунги сеанс. «Яна ёдимга тушдинг». Бадиий фильм (Ҳиндистон)
00.10—00.20 «Хайрли тун!».

СЕШАНБА, 1

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00—8.25 «Ахборот».
*
8.25 Республика газеталарининг шарҳи.
8.35 «Ўзбектелефильм» кўрсатади: «Булбулча»нинг парвози».
9.05 «Жараён». Публицистик кўрсатув.
9.35 Ака-ука Амирқуловлар куйлайди.
10.00 Янгиликлар.
10.05 «Замин фидойилари». Телеочерк.
Ўқув машғулотлари:
10.30 Информатика ва ҳисоблаш техникаси асослари.
11.00 Инглиз тили.
11.30 Адабиёт.
*
12.00 Болалар учун. «Олам нурга тўлаверсин».
12.40 «Ошиқ бўёқчи ҳақида эртак». Бадиий фильм.
14.00—14.05 Янгиликлар.
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Доно бобо даврасида».
18.30 «Ал-Бишрининг орзу-армонлари». Телесериал.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Темурнома».
20.15 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Буюк келажак сари».
21.20 «Альманах-ТВ». Тележурнал.
22.00 «Оҳанглардан таралган меҳр».
22.25 «Замон».
22.40 «Спорт, спорт, спорт».
23.00 «Мусиқий саёҳат».
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 Футбол. Ўзбекистон чемпионати. «Нефтчи» — «Дўстлик».
00.40 Тунги тароналар.
00.50—01.00 «Ватан тимсоллари».

II

18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Мультфейерверк».
18.25 «Она шаҳрим».
18.35 «Тропиканка сири». Телесериал.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Постфактум».
20.05 «Нафис мажлислар». Хотин-қизлар учун кўрсатув.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «АРТ-журнал».
21.15 Оҳанглар ва Эълонлар.
21.55 «Кинонигоҳ».
23.35—00.35 «Спорт қитъаси».

IV

17.10 «Мульткарусель»
17.25 «Дурдаршан» телекомпанияси кўрсатувлари.
17.55 Эълонлар.
18.00 «Самарқанд жилолари». Манзарали фильм.
*
18.10—19.45 Туркия телевидениеси.
*
19.45 Эълонлар.
19.50 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
20.45 Қизиқарли воқеалар.
21.10 «Солиқ ҳақида сабоқлар».
21.25 «Ҳамкорлик — тараққиёт нишонаси». ХХР ташкил топган кунга.
21.55 «Дипкурьер».
22.10 Долзарб репортаж.
22.50 «16 вилоят». Немислар шарҳи (Ўзбекистонда немис маданияти ҳафталигининг очилиши.
23.20 «Спорт-дайжест».
23.50 «Доктор Джулия ва миссис Хайдо». Телесериал.
00.15 Эълонлар.
00.20—00.30 «Хайрли тун!».

ЧОРШАНБА, 2

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00—8.25 «Ахборот».
*
8.25 «Қора кўзлар». Кинноконцерт.
8.55 «Қишлоқ тадбиркорлари». Телеочерк.
9.15 «Мусиқий саёҳат».
9.40 «Бахтиёр шаҳзода». Мультфильм.
10.00 Янгиликлар.
10.05 «Тараққиёт». Публицистик кўрсатув.
Ўқув машғулотлари:
10.30 Янги алифбони ўрганамиз.
11.00 «Ассалом, япон тили».
11.40 «Кичкинтоймиз — гижингтоймиз».
12.00 «Янгроқ қўшиқлар». Бадиий фильм.
13.25 Тилаш Хўжамбердиев раҳбарлигидаги созандалар ансамблининг концерти.
14.00—14.05 Янгиликлар.
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Чамандаги гуллармиз».
18.25 «Бу ёруғ оламда Ватан биттадир...»
18.30 «Замон билан ҳамнафас».
18.45 «Зилол» фольклор-этнографик жамоаларининг телефестивали.
19.05 «Сайёрамиз садоси». Публицистик кўрсатув.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Темурнома».
20.15 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Буюк келажак сари».
21.20 «Оҳанглар оғушида».
21.25 «Диёнат». Ҳуқуқий-публицистик кўрсатув.
21.45 «Морена Клара». Телесериал.
22.30 «Талқин. XX аср».
22.55 «15 дақиқа спорт ҳақида».
23.10 «Автоолам».
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 Тунги тароналар.
00.20—00.30 «Ватан тимсоллари».

II

18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Мультфейерверк».
18.35 «Табиат дунёси».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Дунё бўйлаб...»
20.15 «Ўйинчоқлар растаси».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Дриблинг».
21.25 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.05 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
22.55—23.55 «Спорт қитъаси».

IV

17.10 «Ўзбекистон муштарак».
17.15 «Мультакарусель».
17.30 Қалб тароналари.
17.45 «Мафтункор табиат».
*
18.10—19.45 Туркия телевидениеси.
*
19.45 Эълонлар.
19.50 «IV канал эксклюзиви».
20.20 «Америкага бир назар».
20.50 «Дастхат».
21.20 Эълонлар.
21.25 «Тошкент оқшомида».
21.55 «Маънавият сачашмалари».
22.25 «Бу ажиб дунё».
22.45 «Бизнен мирас».
23.15 «Юлдузлар жилоси».
23.45 Эълонлар.
23.50—24.00 «Хайрли тун!».

ПАЙШАНБА, 3

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00—8.25 «Ахборот».
*
8.25 Республика газеталарининг шарҳи.
8.35 «Фермер». Тележурнал.
9.05 «Асрлар нидоси». Кинодастур.
9.45 «Чамандаги гуллармиз».
10.00 Янгиликлар.
10.05 «Қисматга қасдма-қасд». Телеочерк.
Ўқув машғулотлари:
10.30 Давлат ва ҳуқуқ асослари.
11.00 Ўзбек тилини ўрганамиз.
11.30 География.
***
12.00 «Фильм суратга олинди». Кинокўрсатув.
12.30 «Камондаги қалб». Мусиқий дастур.
12.55 «Сирли шарча». Бадиий фильм.
14.00—14.05 Янгиликлар.
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Катта танаффус».
18.30 «2000-йилдан сўнг». Телесериал.
18.50 «Кўзгудаги акс». Фототанлов.
19.00 «Аввал иқтисод».
19.15 «Дилнавоз садолар».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Юзма-юз». Мулоқот.
20.15 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Буюк келажак сари».
21.20 «Мутойиба». Пайшанба ҳазиллари.
21.40 «Одобнома».
21.55 «Дилнавоз садолар».
22.30 «Одамлар орасида».
22.50 «Қари билганни пари билмас».
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 Тунги тароналар.
00.15 — 00.25 «Ватан тимсоллари».

II

18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Мультфейерверк».
18.25 «Тропиканка сири». Телесериал.
19.15 «Сизнинг имконият».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Хусусийлаштириш: қадам-бақадам».
20.15 «Дармон».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Видеогид».
21.15 «Бизнес-уик».
21.30 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.10 «Кинонигоҳ».
23.50—00.20 «Спорт қитъаси».

IV

17.10 «Мультакарусель».
17.25 «Интерспорт».
17.35 Эълонлар.
17.40 «Дурдаршан» телекомпаниясининг кўрсатувлари.
*
18.10—19.45 Туркия телевидениеси.
*
19.45 Эълонлар.
19.50 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
20.40 «Клип-антракт».
20.45 «Каталог».
21.00 «02» тўлқинида.
21.15 «Туташ тақдирлар». Германия бирлашган кунга.
21.25 «Эколот-коктейль».
21.55 «Кобра». Телесериал.
22.40 «Компьютер-ревю».
23.05 Эълонлар.
23.10 «Она».
23.30—23.40 «Хайрли тун!»

ЖУМА, 4

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.25 «Ахборот».
*
8.25 «Юзма-юз». Мулоқот.
8.45 «Достон қўшиқлар».
9.10 «Ўзбектелефильм» кўрсатади: «Соҳибқирон — ижодкор нигоҳида».
9.20 «Кашф этилаётган имкониятлар».
9.50 «Алиса — мўъжизалар ўлкасида». Мультфильм.
10.00 Янгиликлар.
10.05 Болалар учун. «Санъат ғунчалари».
Ўқув машғулотлари:
10.30 Физика.
11.00 Немис тили.
11.30 Математика.
*
12.00 «Хазинамиз таянчи».
12.35 «Ҳамтовоқлар». Бадиий фильм.
14.00 — 14.05 Янгиликлар.
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Митти юлдузлар».
18.30 «Аудитория».
18.50 Бизнес ҳафта якунлари.
19.00 «Тақдим».
19.10 «Мутолаа».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Темурнома».
20.15 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Буюк келажак сари».
21.20 «Ривоят».
21.30 «Эртага — шанба».
21.50 «Таниш ва номаълум».
22.05 Янги қўшиқлар.
22.15 «Морена Клара». Телесериал.
23.00 «Мафтункор чеҳралар».
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 Бизнес ҳафта якунлари.
00.05 Тунги тароналар.
00.15 — 00.25 «Ватан тимсоллари».

II

9.00 «Мульти-пульти».
9.25 «Табиат шифохонаси».
9.35 «Дилором наволар».
9.45 «Таманно».
9.55 Видео янгиликлари.
10.20 Видео—«О».
12.00 — 14.00 «Спорт қитъаси».
* * *
18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Бор эканда, йўқ экан...»
18.35 «Кинохроника».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Компьютер-Осиё».
20.15 «Ўйинчоқлар растаси».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Сиздан ишорат».
21.40 «Ракурс».
22.00 «Камолот».
22.20 Хит-парад ва Эълонлар.
23.00 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
23.50 — 00.20 «Спорт қитъаси».

IV

17.10 «Мультакарусель».
17.25 «Умид чечаклари».
17.50 Эълонлар.
17.55 «Бугунги Япония».
*
18.10—19.45 Туркия телевидениеси.
*
19.45 «Билиб қўйган яхши».
20.10 «Ўтмишсиз келажак йўқ».
20.40 Эълонлар.
20.45 «Юлдузлар туркуми». Амир Темурнинг 660 йиллигига.
21.15 Араб эстрадаси.
21.45 «Кулги миллат танламайди». «Ўйинчи №1». Кинокомедия.
22.20 Эълонлар.
22.25 «Истеъдодлар ва мухлислар».
22.55 Эълонлар.
23.00 «Мусиқий меҳмонхона».
23.30—23.40 «Хайрли тун!».

ШАНБА, 5

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00 «Ахборот».
*
8.25 Республика газеталарининг шарҳи.
8.35 «Тараннум». Мусиқий дастур.
9.05 «Бу дамлар ўхшар эртакка».
«Ёшлик» студияси намойиш этади:
9.35 «Мулоҳаза, мунозара, муносабат».
10.15 «Ёдингиздами?..»
10.40 «Эъзоз».
11.05 Экран хандаси.
*
11.20 «Устоз ва мураббий». Ўқитувчилар кунига бағишланади.
11.50 Эстрада қўшиқлари.
12.20 «Энг жозибали, энг латофатли қиз». Бадиий фильм.
13.40 «Болалигим — подшолигим». Видеоканал.
14.40 — 15.25 Футбол. Ўзбекистон чемпионати. «Навбаҳор» — «Нурафшон».
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Болалар учун. «Совға».
18.20 «Олам».
18.35 «Янги авлод танлайди».
18.55 «Сиз севган қўшиқ».
19.10 «Ҳайрат».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Оқшом эртаклари.
20.05 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида).
20.15 «Оҳанглар оғушида».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Буюк келажак сари».
21.20 «Муҳаббат наволари». Мусиқий дастур.
21.50 Футбол. Ўзбекистон чемпионати. «Пахтакор» — «Атласчи».
«Тунги ёғду».
Дам олиш дастури:
22.35 «Заковат».
22.45 «Имкон чўққилари».
22.55 «Насиб». Бадиий фильм.

II

9.00 «Бор эканда, йўқ экан...»
9.20 «Кинохроника».
10.10 «Компьютер-Осиё».
10.30 «Ўйинчоқлар растаси».
10.40 «Сиздан ишорат».
11.20 «Ракурс».
11.40 «Камолот».
12.00 Видео — «О».
13.40 — 14.40 «Спорт қитъаси».
* * *
18.00 «Мультдаста».
18.20 «Жозиба».
18.30 Эълонлар.
18.35 «Норизо ва ношукурлар» туркумидан. Телесериал.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Дубляж».
20.10 «Жозиба».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
«Шанба оқшоми».
Дам олиш дастури:
21.00 «Зиндаги ёхуд муҳаббат».
21.25 «Алмисоқдан қолган дўкон».
21.35 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.15 — 23.55 Видео — «О».

IV

9.00 Шанба эртаги.
10.00 «Комедиантлар».
10.10 «Чинсэн».
10.40 Эълонлар.
10.45 «Рақслар қанотида».
11.15 «Срешча».
11.45 Кинонинг олтин асри. «Анжелика ғазабда». Бадиий фильм.
13.15 — 13.30 «Одам». Мусаввир А. Винера хотирасига.
* * *
17.10 «Мультакарусель».
17.25 «Шанба оқшомида».
17.35 «Олам ва одам».
18.00 «Комедиантлар».
*
18.10—19.45 Туркия телевидениеси.
*
19.45 «Хит-коллекция». Жаҳон мусиқаси янгиликлари.
20.00 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
20.50 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.55 «Беш дақиқа ўзинг учун».
21.00 «Театрдан сўнг».
21.30 Эълонлар.
21.35 «Спорт-дайжест».
22.05 Эълонлар.
22.10 Кинонинг олтин асри. Роберт Оссейн ва Мишель Мерсье «Анжелика» фильмида. 4-қисм.
23.20 «Эллада».
23.50 Эълонлар.
23.55—00.05 «Хайрли тун!».

ЯКШАНБА, 6

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.25 «Ахборот».
*
8.25 «Камалак». Болалар учун кинодастур.
10.00 «Ватанимга хизмат қиламан».
11.00 «Биламиз-у, аммо...»
11.30 Цирк, цирк, цирк.
12.00 Пойтахт концерт залларида.
12.30 «Спортимиз фидойилари».
12.50 М. Бобоев. «Кўнгил кўчалари». Видеофильм. 10-кун.
13.10 «Қўшиғим, жон қўшиғим».
13.40 «Маърифат» видеоканали. Ўқитувчилар кунига бағишланади.
14.40 — 15.10 «Ташриф» дам олиш дастури.
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Лего» сайёраси.
18.15 «Ал-Бишрининг орзу-армонлари». Телесериал.
19.05 «Келгуси ҳафтада».
19.20 «Оҳанглар оғушида».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Панорама» (рус тилида).
19.55 Эълонлар.
20.00 «Бир ўлка-ки...».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ҳафтанома».
21.00 Эълонлар.
21.05 «Буюк келажак сари».
21.25 «Илҳом сатрлари».
21.30 «Мусиқа салтанати».
21.50 «Шахс ва баҳс».
22.15 Диққат, премьера. М. Бобоев. «Кўнгил кўчалари». Видеофильм. 11-кун.
22.55 Футбол олами.
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ҳафтанома».
24.00 «Келгуси ҳафтада».
00.15 Тунги тароналар.
00.25 — 00.35 «Ватан тимсоллари».

II

9.00 «Мультдаста».
9.20 «Жозиба».
9.30 «Дубляж».
9.45 «Жозиба».
10.00 «Зиндаги ёхуд муҳаббат».
10.25 «Алмисоқдан қолган дўкон».
10.35 Видео — «О».
12.15 — 14.00 «Спорт қитъаси».
* * *
18.00 ТВ-II Якшанба дастурида.
18.05 «Даракчи».
18.15 Эълонлар.
18.20 «Мульти-пульти».
18.40 «Табиат шифохонаси».
18.50 «Таманно».
19.00 «Дилором наволар».
19.10 Мулоҳаза учун мавзу.
19.20 Якшанба лавҳаси.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Панорама» (рус тилида).
19.55 Эълонлар.
20.00 Видео янгиликлари.
20.20 Бугун кино оқшомида.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ҳафтанома».
21.00 Эълонлар.
21.05 «Норизо ва ношукурлар» туркумидан. Телесериал.
21.50 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.30 «Мухлис ТВ-2». Ҳафталик кўрсатувлари маълумоти.
22.40 Видео — «О».
00.20 Дастур ниҳояси.

IV

9.00 «Эй! Тонгингиз хайрли бўлсин!».
9.30 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида).
9.40 Эълонлар.
9.45 «Эртакларнинг сеҳрли олами».
11.15 «Дурдаршан» телекомпаниясининг кўрсатувлари.
11.45 «Парле ву франсэ?».
12.15 «Жонли сайёра».
12.35 «Биргаликда куйлайлик». Мусиқий дам олиш дастури.
13.15 Афсона ва ҳақиқат. «Велосипед тарихи». Ҳужжатли фильм. 2-серия.
13.50 «Иштирок этувчилар».
14.20 «Тандем». Ёшлар учун мусиқий кўрсатув.
14.40 «Кинопрофи». Жаҳон кинематографияси янгиликлари.
15.10 Киносалон. Шон Пен «Безори» фильмида.
16.50 «Телеташриф».
17.05 «Мусиқий Олимп».
17.25 «Мультакарусель».
17.40 «Биринчи бўса». Қисқа метражли бадиий фильм.
* * *
18.10—19.45 Туркия телевидениеси.
*
19.45 «ТВ IV да етти кун».
20.05 Афсона ва ҳақиқат. «Монстр». Ҳужжатли фильм. 2-серия.
20.45 «Хонадонингизга осойишталик тилаймиз».
21.15 Эълонлар.
21.20 «Кинопрофи». Жаҳон кинематографияси янгиликлари.
21.50 Эълонлар.
21.55 Киносалон. «Титаник»ни қутқаринглар». Бадиий фильм.
23.20 «Сенинг даврing». Ёшлар учун кўрсатув.
23.50 «Иштирок этувчилар». Турди Нодиров.
00.20—00.30 «Хайрли тун!».

Ҳотам АБДУРАИМОВ Ўзбекистон Республикаси ёшларининг «Камолот» жамғармаси Бошқаруви раиси

Ёшлар бор жойда буюк ишлар бўлиши муқаррар. Шундан-да юртбошимиз ёшларга юксак ишонч билдирмоқда. Президентимизнинг «Ўзбекистон Республикаси ёшларининг «Камолот» жамғармаси тўғрисида»ги Фармони ҳам навқирон авлодга бўлган ишончнинг, оталарча ғамхўрликнинг бир намунасидир.

Ана шундай юксак ишончни оқлаш энг аввало Ватанимиз, халқимиз олдида ҳар биримизга, жумладан, Ўзбекистон ёшларига ҳам фарз, ҳам қарз деб биламан. Чунки ҳар бир асл инсоннинг ғурури, эътиқоди асосида Ватани учун қилган хизмати, ўз халқининг фаровонлигига қўшган ҳиссаси ётади. Мустақил Ўзбекистоннинг ижтимоий-иқтисодий ривожланиши, фаровон келажагининг таъминланиши кўп жиҳатдан бугунги ёшларга, уларнинг иймон-эътиқодига, Ватанига бўлган садоқатига, интеллектуал билим даражаларига, илм-маърифатли, сиёсий маданиятли ва ҳар томонлама баркамол вояга етишларига ҳам боғлиқ.

Шу масалаларни ечишда «Туркистон» ташаббускор, ташкилотчи ва тарғиботчи бўлиши даркор. Ана шундагина «Туркистон» ёшлар қалбига кира олади. «Камолот» жамғармаси эса муассис сифатида «Туркистон» газетасини ҳар томонлама қўллаб-қувватлайди.

Ҳожи Абдулла ОРИФ, Ўзбекистон халқ шоири

Қисқа қилиб шуларни айтардим. Бу газета «Туркистон» деб бежиз номланмаган. Тилагим, адабиёт ва санъатга кўпроқ эътибор. Янги замонамизнинг юксалиши учун муҳим бўлган насрий ва назмий асарларни чоп этиш керак.

Инсонларимиз тирикчилик учун, деб иймонларидан воз кечмасинлар. Ватан, номус, садоқат биз ўзбеклар учун доимо муборак тамойил бўлиб келган.

Йўлимизда учраб турган ғовларни матонат билан босиб ўтмак ҳам ҳаммамизнинг қийин, зарур юмушимиздир. Энди, ўқувчиларимиз, газетхонларимиз камайиб кетяпти, деб қайғурмаслигимиз керак. Яхши асар эгасини топиб олади.

Худо хоҳласа, бир туркум шеърларим билан газетангизда чиқмоқчиман.

Пўлат ҲАБИБУЛЛАЕВ, Ўзбекистон Республикаси Фан ва техника давлат қўмитаси раиси, академик

«Туркистон» газетасининг республикамиз ижтимоий-сиёсий ҳаётда ўзига хос ўрни бор. У ўз имконияти даражасида ёшлар ҳаётининг барча жабҳаларини ёритмоқда, давр билан ҳамнафас қадам ташлашга ҳаракат қилмоқда.

Мен келгуси йилда «Туркистон» Ўзбекистон ёш олимларининг ҳаётларини, уларнинг мустақил юртимиз илмий потенциалини юксалтириш учун олиб бораётган изланишларини ҳаққоний ёритишларини истайман. У фан заҳматкашларининг дилидаги фикрларини очиқ-ойдин ёзадиган, ҳамфикр дўсти бўлиб қолишига тилакдошман.

Мен зиёлиларимизни «Туркистон»ни ҳам моддий, ҳам маънавий қўллаб-қувватлашга чорлайман.

Саид АҲМАД, Ўзбекистон халқ ёзувчиси

Бошимиздан ўтганларни кўп гапирдик, ҳар бир воқеанинг кўп томонларини ўйлаб, бир томонини оча олдикми, йўқми, билмадим. Ўйимиздан, қаламимиздан ўтган ҳар сатр борки, аслида Туркистон ғояси эди. Бу улуғ сўз, яъни Туркистон у ёки бу тарзда маълум ифода касб этди. Жумҳуриятимизда бу шарафли исмни кўтариб юрган ягона рўзномамиз ёшларимизга, билгинларимизга ибрат, ўрнак бўлуви керак деб ўйлайман.

«Туркистон»да юз кўрсатаётган янги-янги рубрикалар («Армон» «Шеърият чамани», «Демократия дарслари», «Шахсий фикр» каби) менга жуда маъқул бўлди. Рауф Парфининг бу ерга ишга кирганидан хурсандман.

«Туркистон» — исми-жисмига монанд бўлсин. Энг яхши асарларимиз ушбу рўзномада дарж этилсин.

Насиб этса, ёзаётганим, янги асаримни бу газетага бермоқчиман. «Туркистон» газета жамоасига энг яхши тилакларимни билдираман.

Раҳим БЕКЖОНОВ, Ўзбекистон ва Нью Йорк Фанлар академияларининг академиги

Президентимиз Ислом Каримов «Маънавият ва маърифат» жамоатчилик маркази бошқаруви аъзолари билан бўлган учрашувда бир гапни алоҳида қатъият билан таъкидладилар. Яъни «Маънавиятсиз келажак йўқ!» Ҳақ гап. Бугун йўқотилган иқтисод ўрнини эртага тўлдириш мумкиндир, аммо бир кунлик маънавият ўрнини тўлдириш учун бир неча йиллар керак бўлади. Истардимки, бундан буён газета маърифий мақолалар билан бир қаторда табиий фанларга оид материаллар ҳам бериб борса.. Зотан, фан-миллат таянчи бўлса, гуманитар фанлар ўша миллатнинг либоси, табиий фанлар эса унинг олмос камаридир. Камина эса ўзим таклиф этаётган мавзулар бўйича мақолалар ёзиб беришни, ёш ўғил-қизларимнинг бу борадаги қизиқтирган барча суровларига жавоб беришни мамнуният билан зиммамга оламан. Зеро, биз бугун ёшларни қўллаб-қувватласак, эртага улар дардимизга дармон бўлади. Бунинг учун эса «Туркистон» барчамизга муносиб минбар бўлишига шак-шубҳа йўқ.

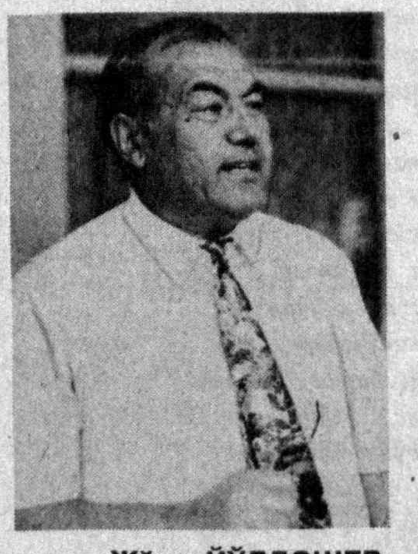

Жўра ЙЎЛДОШЕВ, Ўзбекистон Республикаси халқ таълими вазири

Матбуот бугунги кунимизнинг кўзгусидир. Шу боис «Туркистон» газетаси Республикамиз ўсмир-ёшларининг эҳтиёжи катта бўлган, севиб мутолаа қилинадиган нашрларидан ҳисобланади. Газета саҳифаларидан ёшларнинг ҳаёти, қувончу ташвишлари акс этиши баробарида мактабларнинг юқори синф ўқувчилари учун қўлланма бўладиган маърифий-ахлоқий, тарихий-бадиий мақолаларнинг тарбиявий аҳамияти ҳақида узоқ гапириш мумкин. Газетадан нафақат ўсмирлар, балки муаллимлар ҳам муҳим дарсларга манбаа сифатида фойдаланишлари мумкин.

Ўйлайманки, «Туркистон» 1997 йилда ҳам элимизнинг энг севимли нашрларидан бири бўлиб қолади.

Неъмат АМИНОВ, Республика «Маънавият ва маърифат» маркази раҳбари, ёзувчи

Кўп йиллар аввал «Туркистон» («Ёш ленинчи»)нинг Бухоро вилояти бўйича жамоатчи мухбири бўлиб ишлаганман. Ўшанда айни кучғайратга тўлган даврим эмасми, газетанинг деярли ҳар сонида саҳифа-саҳифа мақолаларим чоп этиларди. Менинг журналист сифатида шаклланиб, эл-юртга танилишимда, кейинроқ бадиий ижодга дадил қўл уришимда ҳам бу газетанинг таъсири беқиёс бўлган.

Орадан йиллар ўтди. Биз мевасини тотиб, улғайган дарахтлар кесилиб, навниҳоллар шиғил мевага бурканди. Фақат хотира ҳеч ўзгармас экан. Бугун «Туркистон»ни қўлга олсам, кўнгилда аллақандай жўшқин бир кайфият туғён уради. Шунда озод Ватанимиз ёшларидан маънавиятимизни улуғловчи кўп асарлар қарздор эканлигимни англайман.

Тоҳир МАЛИК, ёзувчи

«Туркистон» ҳар бир хонадонга кириб бориши керак. Чунки ҳар бир хонадонда ёшлар бор. Баъзиларида йўқ дейсизми? У ҳолда кеча ёш бўлган одамлар бор, ёки эртага ёшлик оламига кирувчи болалар бор. Хуллас, ҳар бир хонадон ёшликка алоқадор. Ёшларнинг газетаси эса битта — «Туркистон».

Агар биз ёшларимизнинг маънавий баркамол бўлмоғини истасак, уларнинг газеталарини қўлламоғимиз шарт. Ҳозир газета ҳар томонлама бақувват нашрга айланди. Таҳририятга Рауф Парфидек улуғ шоирнинг ишга келиши-катта гап! Бу демак газета хонадонларимизга янгича ҳаво олиб киражак.

Мен «Туркистон» учун икки иш қила олишим мумкин. Биринчиси — обуна бўлмоқ, иккинчиси — «Шайтанат»нинг учинчи китобидан дастлабки бобларни нашр этиш учун тавсия этмоқ.

Яна бир ваъдам бор: одоб ҳақида туркум мақолалар ёзиб бермоқ. Агар шу ниятлар амалга ошса, «Туркистон»ликлар билан ҳамиша бирга бўлгумиздир.

Элим деб, юртим деб ёниб яшаш керак!

ТУРКИСТОН БИЗ БИЛАН

«Туркистон» таҳририяти қимматли таклифлари, ишончу умидлари, бизни қўллаб-қувватлашга азму-қарор қилганликлари учун сахифамиз мехмонларига миннатдорлик билдиради.

Азиз муштарийлар! Сиз ҳам «Туркистон»га обуна бўлинг. Биз сизнинг дўстингиз, сирдошингиз, маслакдошингиз бўлишга ҳаракат қиламиз.

«Туркистон» жамоаси.

Эркин АЪЗАМ, ёзувчи, «Тафаккур» журналининг бош муҳаррири.

Бундан ўттиз йил муқаддам илк бор Тошкентга ўқувчилар слётига келиб, мазкур анжуман ҳақидаги содда таассуротларим «Ёш ленинчи» саҳифасида босилган эди. Ўшандан бери дўстман,, ҳамкорман бу газета билан.

Ўтган йиллар мобайнида газета гоҳ юксалди, гоҳ... Ҳозир, кузатишимча, яна юксалиш арафасида. Бунга унинг дўстлари, ҳамкорлари қўлимиздан келганча қарашмоғимиз даркор. Токи севимли газетамиз ўзининг улуғвор номига муносиб бўлсин, токи ота Туркистоннинг келажаги бўлмиш ёшларимиз тўғрисидаги бор ҳақиқатнинг бош минбарига айлансин!

Қаҳрамон АЛЛАЕВ, Олий ва ўрта махсус таълим вазири ўринбосари

«Туркистон» газетаси — бизнинг газетамиз десак адашмаган бўламиз. Чунки унинг ўқувчиларининг кўпчилик қисмини талабаларимиз ташкил этади. Газета таҳририяти билан алоқамиз шунинг учун ҳам яхши. Улар бизнинг талабалар билан олиб бораётган ҳар бир ишимизга маслакдош, кўмакдош. Шу боис, бу йилги обунага катта эътибор бермоқдамиз. Ишонамизки, «Туркистон» газетаси 1997 йилда ҳам биз билан, талабаларимиз билан бирга бўлади.

Истагимиз эса кейинги йилда ҳам газета талабалар, ёш олимлар, аспирантлар ҳаётини кенгроқ ва дадилроқ ёритиб боради.

Ойдин ҲОЖИЕВА, Ўзбекистон халқ шоираси

«Туркистон» орзулари хал-ма-хил, ўзгарувчан ёшларга тўғри маслаҳат берадиган, улар билан муҳаббат бобида сирлаша-тиллаша оладиган, қийналганларида тўғри йўлга етаклайдиган - мисоли чироққа ўхшайдиган газета.

«Туркистон» — Ўзбекистон ёшларининг ягона рамзий газетаси. Фақат шу газета ёшларимизга маънавият эшикларини очиб бера олади. Маънавият эса орзулар гавҳарини ушлаб туради. Ахир бизнинг ёшларимиздан умидларимиз катта, улар бугундан тараққиёт жиловларини қўлга олишлари керак.Газета бундан кейин ҳам ёшларнинг ўзидек жўшқин, журъатли, гўзал газета бўлишини истайман ва унинг саҳифаларида ёшларни қизиқтирадиган мавзулар, мода янгиликлари, пардоз-андозлар, қиз-йигитлар учун махсус маслаҳатлар, шарқона тўй либослари ҳақидаги мақолалар кўпроқ эълон қилинишини таклиф қиламан.

Шукур ХОЛМИРЗО, Ўзбекистон халқ ёзувчиси

«Ёш ленинчи» бир замонлар «Қизил Ўзбекистон» билан мунозара қилиб ундан устун келганининг гувоҳи бўлганман. Табиий, у вақтда тоталитар тузумнинг аччиқ қамчисини елкамизда аниқ ҳис қилиб турар эдик. Ҳамма даврларда ҳам Адолат ва Ҳақиқат улуғ ўлчов бўлиб келган, бундан кейин ҳам шундай бўлиб қолади.

Адабиётимизда ҳоли қудрат хизмат қилаётган мен ва менинг тенгқурларим «Туркистон» рўзномаси билан бирга ўсдик, азобу-изтиробини бирга тортдик, бир сўз билан айтганда бирга бўлдик.

Олам эврилиб, қозоқлар, қирғизлар, туркманлар, ўзбеклар, тожиклар ватанларининг номи Муқаддас Туркистон эканини руҳларида, ишларида, оддий юмушларида идрок этаётган бир пайтда «Туркистон» газетамиз эзгу орзуларимизнинг рамзий ифодасига айланди. Бу йўлда ўзимга қанча истакларим бўлса (Аллоҳ ўзи билгичдир) «Туркистон»гада шуни хоҳлардим. Янги асаримни бу рўзномада чоп этилишини хоҳлардим.

Муяссар РАЗЗОҚОВА, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист

«Туркистон» газетасига интервью беришни ёқтираман. У ёшлар севиб ўқийдиган, кўп йиллик тарихга эга бўлган нашр.

Мен бу газетага бажонидил обуна бўлдим. Мухлисларимни ҳам обуна бўлишга чақираман. Келгуси йилда ижодий ҳаётимда содир буладиган ўзгаришлар ва янгиликларни азиз қўшиқ шинавандаларига шу рўзнома орқали етказишга ҳаракат қиламан.

Газета 1997 йилда яна мазмунли, ҳозиржавоб, халқ дилига яқин бўлишига ишонаман. Шу ният билан келгуси йил учун обуна бўлдим.

Менинг санъатим шайдоларини ҳам нашрга обуна бўлишларини истайман. Келгуси йилда ижодий ҳаётимда рўй бераётган барча янгиликлардан шу нашр орқали баҳраманд бўлишингиз мумкин.

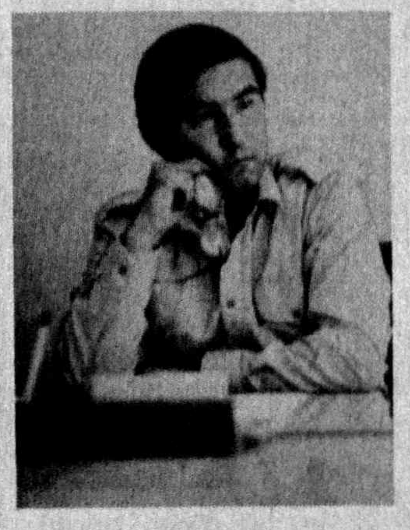

Муҳаммад АЛИ, Ўзбекистон халқ ёзувчиси

«Туркистон» менга, айниқса, қадрдон ва азиз. Эсимда бор, илк шеърларим шу газета саҳифасида эълон қилинган. Асарларимдан парчалар, долзарб мавзудаги мақолаларим ҳам шу ерда дунё юзини кўрган. Газета ҳамиша ўзининг дадиллиги, ҳаётнинг мураккаб муаммоларига ҳозиржавоблик билан аралаша олиши, энг муҳими, ёшларнинг сирдоши эканлиги билан ажралиб туради.

Истагим: «Туркистон» халқимизнинг тарихини кўпроқ ёритсин, ҳатто, «Тарих тарбияси» деган рукн ташкил этилсин. Унда халқимизнинг асрий маънавий тажрибалари ҳақида мақолалар берилса мақбул бўларди.

«Туркистон»ни яхши кўраман. Шу важдан мен унга обуна бўлдим. «Туркистон» билан дийдорлашув мен учун ҳамиша ҳам ардоқлидир.

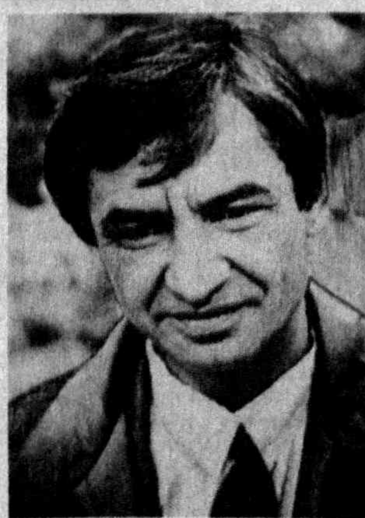

Муҳаммад ЮСУФ, шоир

Ҳозир нима кўп газит кўп. Бироқ, уларнинг айримларинигина ўз мухлислари бор. Излаб-излаб топиб ўқийдиган мухлислари. Ана шулардан бири — «Туркистон»дир.

Кеча «Ахборот»да эшиттирилган янгилик эртасига газит саҳифасида босилиб турса уни ким ҳам ўқирди дейсиз. Газит бу менимча, энг аввало ахборот, янгилик жарчиси.

Эҳтимол, ёшлар кўплиги учун ҳам қизиқарлидир «Туркистон». Мавзу рангбаранг, мақолалар ихчам, деярли ҳар сонда бир янги рукн...

Газитнинг ижодий ходимларига айрим тилакларим ҳам йўқ эмас. Баъзан жиддий танқидий мақолалар кам. «Туркистон»чиларга ижодий омад, жўшқинлик тилайман.

Рауф ПАРФИ, «Туркистон» газетаси бўлим мудири.

Ёшлар бизнинг келажагимиз, улар ҳақида ўйлаш қийин ва мароқлидир. Менимча, газетни ўқимишли қилиш шу жамоанинг бадиий савияси, зеҳн-иқтидорига боғлиқ, албатта. Ҳозир қўлимизда мавжуд бўлган шеърлар, ҳикоялар, публицистик мақолалар газетхонларимизни мамнун этади, деб ўйлайман. Ҳаваскор шоирларимизга кўмаклашув ниятида таҳририятимизда «Шеърият мактаби»ни очдик. Қатнашувчилар кун сайин кўпайиб бормоқда.

Ҳаётдан бевақт кўз юмган ажойиб, истеъдодли адибларимизнинг хотирасини ардоқлаб «Армон» бурчагини ташкилладик. Худо хоҳласа бу шоирларнинг шеърларини тўплаб, китоб ҳолида нашр этиш ниятидамиз. Бундан ташқари «Шахсий фикр», «Менга сўз беринг», «Шеърият чамани» каби бўлимларимиз бор. Ижодий режаларимиз жуда кўп.

Ёшларимизни жалб этиш, уларни улкан ишларга сафарбар этмоқ учун астойдил ижодий меҳнат қилмоғимиз керак.

Муассис:
ЎЗБЕКИСТОН ЁШЛАРИНИНГ «КАМОЛОТ» ЖАМҒАРМАСИ
Ҳомий:
ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ «МАТБУОТ ТАРҚАТИШ УЮШМАСИ» АССОЦИАЦИЯСИ

Бош муҳаррир Абдуқодир НИЁЗОВ
Навбатчи муҳаррир: Нодир СУБҲОНОВ, навбатчи: Назокат УСМОНОВА.

ТАҲРИРИЯТ:
Қабулхона — 36-56-58, 33-95-97; хатлар бўлими — 36-54-64; тижорат бўлими — 33-79-69; ижодкор ишлар бўлими — 36-54-64; спорт, харбий ватанпарварлик бўлими — 36-58-93, котибият — 36-58-48.

МАНЗИЛИМИЗ: 700083 Тошкент Матбуотчилар кўчаси, 32—уй
Нашр кўрсаткичи 64607

Муаллифлар фикри таҳририят нуқтаи назаридан фарқланиши мумкин.

Реклама ва эълонлар учун тел.: 33-95-97, 33-79-69

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 00012
«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси
Буюртма Г. — 0500.
Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41
Ҳажми — 2 табоқ
Тираж: 8913.
Газета IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди.
Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А-2
Босишга топшириш вақти —21.00
1 2 3 4 5 6